

Sisekaitseakadeemia
Justiitskolledž

Roman Šmõrov
KK050

AMETIALASE KARJÄÄRI VÕIMALIKKUS EESTI
VANGLASÜSTEEMIS

Lõputöö

Juhendaja:
Marko Tammann

Tallinn 2008

ANNOTATSIOON

Kolledž: JUSTIITSKOLLEDŽ	Kuu ja aasta: MAI 2008.a
Töö pealkiri: AMETIALASE KARJÄÄRI VÕIMALIKKUS EESTI VANGLASÜSTEMIS	
Töö autor: ROMAN ŠMÖROV allkiri:	
<p>Töö on kirjutatud eesti keeles ja resümees on tõlgitud vene keelde. Töö pikkus on 49 lehekülge ja koosneb kolmest peatükist:</p> <ol style="list-style-type: none">1. I peatükk toob välja seaduslikud alused millega on paika pandud:<ul style="list-style-type: none">• Isikkooseisulised ametikohad erinevates Eesti vanglates erinevates osakondades• Vanglaametnike ametiastmed ja võrdlus politsei ametiastmetega• I ja II klassi vanglainspektorite atesteerimisnõuded• Vanglaametnike teenistuskäigumäärus2. Politsei üleminek uuele motivatsiooni- ja karjääri süsteemile3. Uuring<ul style="list-style-type: none">• Uurimuse teostamise meetod• Uuringute tulemused ja järeldused <p>Kokkuvõttes on autor ära toonud oma poolse nägemuse tulevikus ametialase karjääri võimalusest Eesti vanglasüsteemis.</p> <p>Lõputöö on kirjutatud tuginedes autori senisele vanglatöö kogemusele ning töös on kasutatud 12 allikat, millele on nõuetekohaselt viidatud.</p> <p>Töö autor seadis lõputööle hüpoteesi: „Eesti vanglasüsteemis ei ole ametialase karjääri võimalused piisavalt tagatud”.</p> <p>Uurimuse läbiviimiseks kasutas autor küsimustikku, mis oli elektrooniliselt saadetud I ja II klassi vanglainspektoritele Murru, Tallinna ja Tartu vanglates. Uuringus nõustus osalema 33 vanglaametnikku.</p> <p>Uurimustöö tulemused näitasid, et autori poolt püstitatud hüpotees on leidnud kinnitust.</p> <p>Käesoleva uurimuse tulemused võiksid olla tulevikus aluseks motivatsiooni- ja karjäärisüsteemi väljatöötamisel vanglasüsteemile, mis aitaks ära hoida kogunenud ja kõrgelt kvalifitseeritud vanglaametnike lahkumist vanglateenistusest.</p>	
Võtmesõnad :vanglateenistus, vanglaametnik, vanglainspektor, politsei, ametialane karjäär, ametiastmed	
Keywords : <i>carriera</i>	
Säilitamise koht:	
Kaitsmisele lubatud:	
Juhendaja allkiri:	

Sisukord	
ANNOTATSIOON.....	2
SISUKORD.....	3
JOONISTE LOETELU.....	4
SISSEJUHATUS.....	5
1. SEADUSESÄTTED.....	7
1.1 Isikkooseisulised ametikohad Eesti vanglate vangistuse, järelvalve-, arvestuse-, saatmis- ja julgeolekuosakondades.....	7
1.2 Ametikohad, mis vastavad vanglaametniku ametiastmetele ja võrdlus politsei ametiastmetega.....	9
1.3 Vanglaametnike ametiastmete atesteerimisnõuded I ja II klassi vanglainspektoritele.....	10
1.4 Vanglaametniku teenistuskäigu määrus.....	15
2. POLITSEI ÜLEMINEK UUELE MOTIVATSIOONI- JA KARJÄÄRI SÜSTEEMILE.....	18
3. UURING.....	20
3.1 Uurimuse teostamise meetod.....	20
3.2 Uuringute tulemused ja järeldused.....	21
3.2.1 Uuringute tulemuste üldine analüüs.....	21
3.2.2 Uuringute tulemuste detailsem analüüs.....	30
KOKKUVÕTE.....	36
PE3IOME	38
KASUTATUD ALLIKAD.....	40
LISAD.....	42

JOONISTE LOETELU

1. Uuringus osalenute jagunemine vanuse järgi.....	lk 23
2. Uuringus osalenute sooline jaotus.....	lk 23
3. Küsitletute jaotus Murru, Tallinna ja Tartu vanglate vahel.....	lk 24
4. Küsitletute jaotus osakonniti vanglates.....	lk 24
5. Küsitluse osalenute jaotus hariduse järgi.....	lk 25
6. Küsitluses osalenute jagunemine ametiastmete järgi.....	lk 25
7. Uuringus osalenute arvamus ametialase karjääri võimalikkuse kohta Eesti vanglasüsteemis.....	lk 26
8. Uuringus osalenute arvamus enda võimalusest tõusta ametiredelil.....	lk 28
9. Uuringus osalenute arvamus seoses „Vangistusseaduse” kehtima hakkamisega vaneminspektori ametikoha (neli väikest täрни) ära kaotamise õigsus.....	lk 28
10. Uuringus osalenute arvamus vaneminspektori ametikoha (neli väikest täрни) taastamiseks.....	lk 29
11. Palju küsitlustest eelnevalt olid tutvunud uue politsei motivatsiooni- ja karjäärisüsteemiga.....	lk 30
12. Küsitlunute arvamus politseiga analoogse motivatsiooni- ja karjäärisüsteemi sisseviimise kohta.....	lk 31

SISSEJUHATUS

Iga normaalse inimese soov on oma töö- või ametikohal on saavutada edasimineku ehk teha nii öelda töö- või ametialast karjääri. Mis siis on **karjäär**? Karjäär on tulnud prantsuskeelsest sõnast *carriera*, mis tõlkes tähendab jooksu ja eluteed. **Karjääri tõus** aga tähendab inimese enese realiseerimist ametialases tegevuses, millega kaasneb tööalaste kogemuste kogumine, oma teadmiste arendamine ja süstematiseerimine. Karjääri tõusu võib jagada „horisontaalseks” (see on uued kohustused ja projektid, mis võimaldavad laiendada ametialast silmaringi) ja „vertikaalne” (üleminek ametiredelil järgmisele astmele).

Iga endast lugupidav organisatsioon tahab olla hooliv oma töötajate suhtes. See saavutatakse suuresti avatuse, läbipaistvuse, aususe ja töötajate kaasamise abil. Seni on puudunud ühtsed põhimõtted, mille järgi peaks edutama või mida tuleks arvesse võtta. Puudub selge, kõigile arusaadav ning toimiv karjäärisüsteem (T. Kaarepere, Politseileht 3 (20)). Sama seis on ka Eesti vanglasüsteemis. Paberil on nagu võimalused kirjas, kuid vastavad võimalused reaalses tegevuses enamasti puuduvad.

Valitud teema on autori arvates aktuaalne seetõttu, et igal aastal lõpetab Eesti Sisekaitseakadeemia Justiitskolledži korrektsiooni eriala nii päevases, kui kaugõppe vormis suur hulk üliõpilasi. Kõik nad peaksid rakendama saadud teadmisi praegu veel kuues Eesti vanglas: Tallinna, Tartu, Murru, Viljandi, Harku ja Viru. Juba 2008. aasta esimese poolaasta lõpuks, seoses Viru vangla avamisega, suletakse Viljandi vangla. Kuid probleemid jäävad. Üheks probleemiks Eesti vanglasüsteemis on väga suur kaadrivoolavus. Muidugi palganumbri suurus omab väga suurt tähtsust, kuid edasine liikumine ametiredelil ja sellega kaasnev rahaline kompensatsioon ei ole vähemtähtsad. Aga kas kõigile jätkub sellel ametiredelil kohta?

Käesolevas töös toob autor välja seaduseaktid, mis iseendast peaksid reguleerima ametialast tõusu Eesti vanglasüsteemis. Samas näitab autor ära ka politseis rakendamisel olevat motivatsiooni- ja karjäärisüsteemi. Autori senine vanglatöö kogemus on näidanud, et tõus ametiredelil Eesti vanglasüsteemis sõltub ikka sellest, kuidas ees kõrgemad ametikohad vabanevad ja kas sinna ei kandideeri keegi väljastpoolt süsteemi või otse Sisekaitseakadeemiast tulnu. Seega tihti peale võib juhtuda, et ametnik, kes on juba aastaid töötanud omal ametikohal, üritab tulemusteta kandideerida uuele ja kõrgemale ametikohale.

Lähtuvalt eeltoodust on autor püstitanud järgmise hüpoteesi:

- Eesti vanglasüsteemis ei ole ametialase karjääri võimalused piisavalt tagatud.

Autor on lähtuvalt hüpoteetilisest väitest seadnud järgmise eesmärgi oma tööle:

- Selgitada välja, kui suur on Eesti vanglasüsteemis võimalus tõusta ametialasel karjääriredelil.

Oma töös on autor seadnud ülesandeks:

- Osutada Eesti vanglasüsteemis ametialase karjääri võimaluste olemasoludele ja nende puudumistele.
- Pakkuda välja võimalikke omapoolseid lahendusvariante.

1. SEADUSESÄTTED

1.1 Isikkooseisulised ametikohad Eesti vanglate vangistuse, järelvalve-, arvestuse- ja julgeolekuosakondades.

Alljärgnevalt on ära toodud Eesti vanglate I klassi vanglainspektorite ja II klassi vanglainspektorite isikkoosseisud:

Tartu vangla

Vangistusosakond: I klassi vanglainspektor - 9
II klassi vanglainspektor – 42

Julgeolekuosakond: I klassi vanglainspektor – 3
II klassi vanglainspektor – 8

Arvestusosakond: I klassi vanglainspektor – 3
II klassi vanglainspektor – 7

Saatmisosakond: I klassi vanglainspektor – 1
II klassi vanglainspektor – 6

Kokku: I klassi vanglainspektor – 16
II klassi vanglainspektor – 63

(RTL, 05.05.2006, 38, 660)

Tallinna vangla

Vangistusosakond: I klassi vanglainspektor - 6
II klassi vanglainspektor – 34

Järelvalveosakond: I klassi vanglainspektor –9
II klassi vanglainspektor –18

Julgeolekuosakond: I klassi vanglainspektor – 4
II klassi vanglainspektor – 9

Arvestusosakond: I klassi vanglainspektor – 3
II klassi vanglainspektor – 7

Kokku: I klassi vanglainspektor – 22
II klassi vanglainspektor – 68

(RTL 2007, 10, 162 / RTL 2007, 44, 744 / RTL 2007, 74, 1274)

Murru vangla

Vangistusosakond: I klassi vanglainspektor - 12
II klassi vanglainspektor – 30

Järelvalveosakond: I klassi vanglainspektor – 6
II klassi vanglainspektor – 8

Avavanglaosakond: I klassi vanglainspektor – 1
II klassi vanglainspektor – 1

Julgeolekuosakond: I klassi vanglainspektor – 3
II klassi vanglainspektor – 9

Arvestusosakond: I klassi vanglainspektor – 2
II klassi vanglainspektor – 5

Kokku: I klassi vanglainspektor – 24

II klassi vanglainspektor – 53

(RTL, 23.03.2007, 25, 447)

Viru vangla

Vangistusosakond: I klassi vanglainspektor - 9
II klassi vanglainspektor – 23

Julgeolekuosakond: I klassi vanglainspektor – 3
II klassi vanglainspektor – 8

Arvestusosakond: I klassi vanglainspektor – 3
II klassi vanglainspektor – 6

Noorteosakond: I klassi vanglainspektor – 1
II klassi vanglainspektor – 10

Avavanglaosakond: I klassi vanglainspektor – 1
II klassi vanglainspektor - 1

Kokku: I klassi vanglainspektor – 17

II klassi vanglainspektor – 48

(RTL, 22.06.2006, 49, 892)

Seega neljas Eesti suuremas vanglas on kokku 79 I klassi vanglainspektori ja 232 II klassi vanglainspektori ameti kohta. Antud andmetest nähtub, et suhe I klassi vanglainspektorite ja II klassi vanglainspektorite vahel on peaaegu 1:3.

1.2 Ametikohad, mis vastavad vanglaametniku ametiastmetele ja võrdlus politsei ametiastmetega.

Eesti vanglasüsteemis on seadusega paika pandud vanglaametnike ametiastmed ja neile vastavad ametikohad. Justiitsministri 20. novembri 2000 a. määrusega nr 46 on kehtestatud vanglaametnikele viis ametiastet. Alustades kõrgeimast on nendeks: 1) vangla peainspektor; 2) I klassi vanglainspektor; 3) II klassi vanglainspektor; 4) I klassi valvur; 5) II klassi valvur. Kuid nii vangla peainspektori kui I klassi vanglainspektori ametiastmed omavad vastavalt ametikohtadele alluvussuhet ehk vangla direktorile allub vangla direktori asetäitja, kuigi mõlemad on vangla peainspektorid ja osakonnajuhatajale alluvad nii talituse juhataja kui peaspetsialist, olgugi et kõik nad on I klassi vanglainspektorid. Vaatamata sellele, et vanglasüsteemis on ametinimetuste viis tasandit, on ametikohtade tasandeid seitse.

Võrdluseks võib ära tuua, et politseisüsteemis on ametinimetuste tasandeid kümme. Siin kohal peab autor vajalikuks need ka ära näidata. Alustades kõrgemast: 1) politseipeadirektor; 2) politseiprefekt, Keskkriminaalpolitsei direktor, Julgestuspolitsei direktor, politseipeadirektori asetäitja, Politseikolledži direktor; 3) politseidirektor; 4) politseinõunik, politseiaseprefekt, ülemkomissar; 5) vanemkomissar; 6) komissar; 7) politseijuhtivinspektor, juhtivkonstaabel; 8) politseivaneminspektor, vanemkonstaabel; 9) politseiinspektor, konstaabel; 10) politseinooremispektor, nooremkonstaabel (RT I 1998, 50, 753).

Ühel tasandil kuid erinevate ametinimetustega politseiametnikud ei oma omavahel alluvussuhet, sest politseisüsteemis ei ole rakendatud ametiastmeid.

Enne Vangistusseaduse jõustumist 01.12.2000 a. ja Vanglate Ameti likvideerimist, oli Eesti vanglasüsteemis samuti kümme ametikohtade tasandit. On arusaadav, et kui likvideeriti Vanglate Amet, siis likvideeriti samuti ka Vanglate Ameti peadirektori ja tema asetäitjate ametikohad. Kuid samuti likvideeriti nii öelda nelja väikse tärniga õlakutel ametikoht, kelleks oli vangla korrapidajaabi, ning viidi vanglainspektorite tasemele ehk kolmele tärnile õlakutel.

Kui nüüd võrrelda nende kahe nii öelda jõustruktuuri ametinimetuste ja -kohtade süsteemi, siis on näha, et nii mõneski nad ühtivad. On ka erinevusi. Enamasti on nii, et vanglasüsteemis ei ole sellise taseme ametikohti, mis on olemas politseisüsteemis. Antud juhul ei ole vaatluse

all kõrgemat juhtivkoosseisu, sest politseisüsteemis on olemas amet, aga vanglasüsteemis see on likvideeritud. Ja seda vaatamata, et mõlema süsteemi struktuurid on kutsutud üles õiguskorra kaitsmisele riigis, täites omas valdkonnas omi ülesandeid, kuid omavad ikkagi erinevusi.

1.3 Vanglaametnike ametiastmete atesteerimismõuded I ja II klassi vanglainspektoritele ja nendele võrdväärsete ametiastmete atesteerimismõuded politseis.

Selleks, et teada, mis kriteeriumite järgi ametisse nimetada vanglaametnikke, on Eesti vanglasüsteemis vastu võetud 10.aprilil 2003 a. justiitsministri määrus nr 29, mis sätestab vanglaametnike ametiastmete atesteerimismõudeid. Antud juhul on vaatluse all I ja II klassi vanglainspektorite ametiastmete atesteerimismõuded.

I klassi vanglainspektor

Haridus:

- Peab olema läbitud ettevalmistusteenistus, välja arvatud juhul, kui kandidaat vastab „Vangistusseaduse” §113 lõike 3 nimetatud tingimustele ehk kui tal teadus- või magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või kes on vähemalt kaks aastat töötanud kohtuniku, prokuröri, kõrgema politsei-, piirivalve-, pääste- või vanglaametnikuna või Justiitsministeeriumi koosseisus kõrgemate ametnike põhigruppi kuuluval ametikohal.
- Omandanud ametialast täiendusõpet.

Töökogemus:

- Peab eelnevalt olema olnud vähemalt ühe aasta teenistuses II klassi vanglainspektori ametiastmele või kõrgemale ametiastmele vastaval ametikohal.

Teadmised ja oskused:

- Vangistust ja vanglateenistust reguleeritavate õigusaktide põhjalik tundmine
- Vangistuse eesmärkide saavutamise oskus, ennetada ja tõkestada kinnipeetavate allumatus
- Kinnipeetavatega korraldatava töö tulemuste analüüsimise oskus ning oskus operatiivselt lahendada kinnipeetavate tõstatatud küsimusi
- Peab teadma vangla turvasüsteeme ja vajadusel rakendama abinõusid turvasüsteemide ja sidesüsteemi rikete kõrvaldamiseks
- Peab oskama käsitleda tulirelva ja erivahendeid ning tundma nende kasutamist reguleerivaid õigusakte
- Teenistusjuurduse toimetamise oskus ja õigusrikkumiste põhjuste kõrvaldamiseks vajavate abinõude rakendamise oskus
- Peab järgima ametniku kutse-eetikat ja tundma vormiriietuse kandmise nõudeid ning oskama neid täita
- Peab valdama mõjutamise- ja enesekehtestamisviise, oskama motiveerida alluvaid, tööprotsessi kavandamise ja alluvate töö kontrollimise oskus, omama juhtimisteadmisi ja oskama neid ka vanglas rakendada
- Peab tundma nüüdisaegseid personalijuhtimise põhimõtteid ja oskama korraldada vanglaametnike koolitust
- Selleks, et korraldada koostööd avalike huvide elluviimisel, peab omama head suhtlemisoskust. Oskama lahendada konflikte ning avalikkusega suhelda ja avalikkuse ees esineda
- Peab olema valmis kaastöötajatega ja teiste asjaomaste isikutega koostööks
- Peab tundma riigi põhikorda ja inimõigusi ja avaliku halduse korralduse ning avalikku teenistust reguleerivaid õigusakte
- Peab tundma asjaajamise aluseid
- Peab omama teadmisi Euroopa Liidu institutsioonidest, struktuurist, õigustest ja otsustamismenetlusest ning põhjalikult teadma vanglaid puudutavaid Euroopa Liidu õigusi

- Peab teadma infotehnoloogia rakendamise üldpõhimõtteid ja võimalusi, oskama kasutada ametikohal vajalikke andmekogusid ning tabel-ja tekstiprogramme
- Eesti keele oskus kõrgtasemel ja lisaks kahe võõrkeele oskus kesktasemel

Isikuomadused:

- Omab algatusvõimet ja loovust
- On võimeline püsivalt ja tulemuslikult töötama pingelolukorras
- On kohusetundlik ning otsustus- ja vastutusvõimeline
- On usaldusväärne
- Oskab olulist eristada tähtsusetust
- Täidab täpselt teenistuskohustusi

II klassi vanglainspektor

Haridus:

- Peab olema läbitud ettevalmistusteenistus, välja arvatud juhul, kui kandidaat vastab „Vangistuseseaduse” §113 lõike 3 nimetatud tingimustele ehk kui tal on teadus- või magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või kes on vähemalt kaks aastat töötanud kohtuniku, prokuröri, kõrgema politsei-, piirivalve-, pääste- või vanglaametnikuna või Justiitsministeeriumi koosseisus kõrgemate ametnike põhigruppi kuuluval ametikohal.
- Omandanud ametialast täiendusõpet.

Teadmised ja oskused:

- Peab tundma põhjalikult vangistus ja vanglateenistust reguleerivaid õigusakte
- Vangistuse eesmärkide saavutamise oskus, ennetada ja tõkestada kinnipeetavate allumatust, põgenemist ja muid erakorralisi sündmusi ning likvideerida nende tagajärgi

- Peab teadma kinnipeetavate õigusi ja kohustusi ning oskama nende järgimist tagada
- Peab teadma vangla järelevalve korraldamise ja kontrollimise põhimõtteid
- Peab teadma vangla turvasüsteemide tööd ja oskama neid kasutada
- Oskus käsitleda tulirelva ja erivahendeid ning tundma nende kasutamist reguleerivaid õigusakte
- Peab järgima ametniku kutse-eetikat ja tundma vormiriietuse kandmise nõudeid ning oskama neid täita
- Oskus suhelda, ennast kehtestada ja lahendada konflikte ning olla valmis koostööks kaastöötajatega ja teiste asjaomaste isikutega
- Peab teadma Euroopa Liidu institutsioone, struktuure ja õigussüsteemi
- Peab teadma infotehnoloogia rakendamise üldpõhimõtteid ja võimalusi, oskama kasutada arvutit ja ametikohal vajalikke andmekogusid
- Peab valdama eesti keelt kõrgtasemel ja kesktasemel ühte võõrkeelt

Isikuomadused:

- Omab algatusvõimet ja loovust
- On võimeline püsivalt ja tulemuslikult töötama pingelolukorras
- On kohusetundlik ning otsustus- ja vastutusvõimeline
- On usaldusväärne
- Oskab olulist eristada tähtsusetust
- Täidab täpselt teenistuskohustusi

Kui nüüd võrrelda I ja II klassi vanglainspektorite ametiastmeid ja ametikohti politsei omadega, siis tuleks võtta võrdluseks politsei ametinimetustest ja ametikohtadest konstaabel, vanemkonstaabel, juhtivkonstaabel ja komissar. Kuigi vanglasüsteemis on nende kahe ametiastme raames kolm ametikohta aga politseis on neid neli, on nad sellegi poolest enam vähem võrdväärset.

1. konstaabel / politseiinspektor:

- Politseiharidus (kutseõpe keskhariduse baasil või kõrgharidus politsei erialal)

- Muu kõrgharidus, millele lisandub läbitud politseibaaskoolitus
- Muu kõrgharidus ja peab olema töötanud politseiametniku ametikohal vähemalt kaks aastat
- Keskhariidus ja peab olema töötanud politseiametniku ametniku ametikohal vähemalt kolm aastat

2. vanemkonstaabel / politseivaneminspektor:

- 2 aastat teenistusstaaži eelmisel ametikohal
- Politseiharidus (kutseõpe keskhariiduse baasil või kõrgharidus politsei erialal)
- Muu kõrgharidus, millele lisandub läbitud politsei baaskoolitus
- Muu kõrgharidus ja peab olema töötanud politseiametniku ametikohal vähemalt kaks aastat
- Keskhariidus ja peab olema töötanud politseiametniku ametniku ametikohal vähemalt kolm aastat

3. juhtivkonstaabel / politseijuhtivinspektor:

- 3 aastat teenistusstaaži eelmisel ametikohal
- Politseiharidus (kutseõpe keskhariiduse baasil või kõrgharidus politsei erialal)
- Muu kõrgharidus, millele lisandub läbitud politsei baaskoolitus
- Muu kõrgharidus ja peab olema töötanud politseiametniku ametikohal vähemalt kaks aastat
- Keskhariidus ja peab olema töötanud politseiametniku ametniku ametikohal vähemalt kolm aastat

4. komissar:

- 3 aastat teenistusstaazi eelmisel ametikohal
- Politseiharidus (kutseõpe keskhariduse baasil või kõrgharidus politsei erialal)
- Muu kõrgharidus, millele lisandub läbitud politsei baaskoolitus
- Muu kõrgharidus ja peab olema töötanud politseiametniku ametikohal vähemalt kaks aastat
- Keskharidus ja peab olema töötanud politseiametniku ametniku ametikohal vähemalt kolm aastat

Alates vanemkomissari ametiastmest ja kõrgematele ametiastmetele, on juba nõutav kõrgharidus. Kõrgharidus on samuti nõutav ka siis, kui politseiametnik on küll madalamal ametiastmel, kuid juhi ametikohal (PA KK Nr 207, 02.10.2007 a.).

1.4 Vanglaametniku teenistuskäigu määrus

01.12.2000 a. jõustus Vabariigi Valitsuse 21.novembri 2000a. määrus nr.374, mis sätestab vanglaametniku teenistuskäiku ehk tema ametisse nimetamise ja edutamise tingimusi ning korda. Antud määruse §2 sätestab vanglateenistusse kuuluvale vabale ametikohale ametisse nimetamise tingimusi:

- Vanglaametniku ettevalmistusteenistuse läbinud isik
- „Vangistusseaduse” §113 lõike 3 nimetatud tingimustele vastav isik ehk kui tal teadus- või magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või kes on vähemalt kaks aastat töötanud kohtuniku, prokuröri, kõrgema politsei-, piirivalve-, pääste- või vanglaametnikuna või Justiitsministeeriumi koosseisus kõrgemate ametnike põhigruppi kuuluval ametikohal. Sama „Vangistusseaduse” §113 lõike 4 kohaselt määratakse vangla direktor

ametisse viieks aastaks, samas kui teised vanglaametnikud nimetatakse ametisse määramata tähtajaks.

- Vanglaametniku edutamise korras
- Vanglaametniku üleviimise korras, mille tingimused ja kord on sätestatud „Vangistuseseaduse” §-s 128
- Reservis oleva vanglaametniku
- Riigiteenistuse muule ametikohale üleviidud vanglaametniku, kui üleviimise tähtaeg on lõppenud.

Vaadeldava määruse §3 kohaselt korraldatakse ametikoha täitmine konkurssi korras kui:

- On tegemist kõrgemate vanglaametnikega (ATS §29 lg1 – RT ja PS §4 lg1 p1)
- Kui ametisse nimetamise õigust omav isik on otsustanud täita vangla peainspektori, I klassi vanglainspektori, II klassi vanglainspektori vabad ametikohad edutamise teel vastavalt VS §112 lg1 p1-3
- Kui vangla või õppeasutuse juht on otsustanud korraldada konkursi vabaametikoha täitmiseks muul põhjusel

Kui ametisse nimetamine toimub ilma konkurssi korraldamata, siis antud määruse §6 kohaselt on paika pandud ametisse nimetamise eelistuste pingerida:

1. riigiteenistusse muule ametikohale üleviidud vanglaametnik, kui üleviimistähtaeg on lõppenud
2. vanglaametnik, kelle suhtes rakendatakse VS § 128 sätteid
3. reservis olev vanglaametnik
4. vanglaametniku ettevalmistusteenistuse läbinud isik ja vastavalt VS § 113 lg 3 ja 4 isikut, ehk kui isikul on teadus- või magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või kes on vähemalt kaks aastat töötanud kohtuniku, prokuröri, kõrgema politsei-, piirivalve-, pääste- või vanglaametnikuna või Justiitsministeeriumi koosseisus kõrgemate ametnike põhigruppi kuuluval ametikohal, vangla direktor määratakse ametisse viieks aastaks

Konkursil osalemiseks peavad olema täidetud eeldused, mis vaadeldavas määruses on § 8 sätestatud ehk isik peab vastama sellele ametiastmele esitavatele nõuetele, millel konkursi korras täidetav ametikoht asub.

Vanglaametniku võib vastavalt antud määruse kohaselt viia üle kõrgemale ametikohale edutamise teel, § 20 lg 1 mis on edutamine ehk see on vanglaametniku nimetamine kõrgemale ametiastmele vastavale ametikohale. Lõige 2 sätestab, et ametisse nimetamise õigust omav isik otsustab vaba ametikoha täitmist edutamise teel ja lg 4 sätestab seda, et vanglaametnikku võib edutada vaid ainult ühe ametiastme võrra.

Võrdluseks võiks öelda, et vastavalt „Politseiteenistuse seadus” § 13 lg 8 võib politseiametnikku ametisse nimetada konkursita.

2. POLITSEI ÜLEMINEK UUELE MOTIVATSIOONI- JA KARJÄÄRI SÜSTEEMILE

2007. aasta märtsikuu alguses õnnitleti 609 politseiametnikku, kes viidi uut motivatsiooni- ja karjäärisüsteemi järgides üle kõrgemale ametiastmele. Karjääriredelil edenesid nad tänu oma tublile tööle, õigetele hoiakutele ning kehalistele pingutustele. Nüüd teevad nad edasi oma igapäevast politseitööd, just seda konkreetset tööd, mis neile meeldib, ning samal ajal näitavad nende õlakud, et nad on astme võrra kõrgemal ametiastmel. Selline karjääriredelil edenemine ei olnud aasta tagasi veel võimalik (E. Nelis, Politseileht 2(25) 2007).

Seega on Politseiamet võtnud kindla suuna peatada oma ridades kaadrite voolavus ja motiveerida olemasolevaid politseiametnikke edaspidiseks teenistuseks. Kui ühel korralikul sõduril on marssalikepp paunas, siis ka ühel noorel politseinikul peaks olema prefekti sau paunas. Igal aastal lõpetab hulk noori Sisekaitseakadeemia Politseikolledži Paikuse kooli ja igaüks neist loodab oma töös teha karjääri ning saada selle eest ka väärilist tasu. Kuid iga inimene pole just loodud juhiks, nii mõnigi on suurepärase individuaaltöötaja, nagu piirkonna konstaablid maakohtades. Aga eks nemad soovivad ka ametiredelil edasi liikuda, kuid see polnud tänaseni võimalik, sest ees olevad kõrgemad ametikohad olid samuti kellegi, kes samuti ootas edasilikumist ametiredelil, poolt kaetud.

Aastaid oli räägitud sellest, et politseile on vaja luua horisontaalne karjäärisüsteem. Miks seda ikkagi vaja on? Politseinike enda sõnul eelkõige just selleks, et realselt politseitööd tegev spetsialist ei peaks suurema palga nimel pürgima juhiks, vaid võiks väärilist palka saada, tehes seda tööd, milles ta on kõige pädevam (T. Kaarepere, Politseileht 3(20) 2006).

Eesti politsei, luues uut motivatsiooni- ja karjäärisüsteemi, on paika pannud ka põhimõisted. Nendeks kandvateks vaaladeks on ametikoht, ametiaste, ametipalk ja staaž.

Üks olulisematest põhimõtetest on see, et liikudes järgmisele ametiastmele peavad olema täidetud kõik kehtestatud nõuded: staaž, haridus, täienduskoolitus ja/või pädevustest. Lisaks edutamiskomisjoni otsus ja füüsiliste ning laskmiskatsete normatiivide täitmine (T. Tarve, Politseileht 3(20) 2006).

Mis siis muutub? Üks suuremaid muutusi on ilmselt see, et ametikohad hakkavad olema lahus ametinimetustest, see tähendab tehes patrullpolitseiniku tööd, võib politseiniku ametinimetus

olla näiteks konstaablist komissarini, kuid töö sisu jääb ikkagi samaks. Lahtiseletatult tähendab see, et politseis alustab inimene tööd kõige madalamal ametiastmel. Aja möödudes on tal võimalus sama tööd tehes ametiastmel edasi liikuda ehk spetsialistina karjääriredelil tõusta. Uus süsteem peaks toetama ideed, et kõrgem ei kajastu ainult juhiametist, vaid kõrgemat palka on võimalik saada ka spetsialistina. Selleks, et ametiredelil tõusmine oleks objektiivsem, kehtestatakse iga liikumise kohta nõuded, mida peab täitma. Edutamine seostatakse staaži, töötulemuste, kogemuste ja enesetäiendamisega. Seega oleks kõigil võrdsed võimalused ametiastmel edasi liikuda ning politseiniku karjäär sõltuks juba tema enda tahtest ja pingutustest. Oluline põhimõte on, et ametiastmelt teisele minnakse astmeid vahele jätmata (T. Kaarepere, Politseileht 3(20) 2006).

Eesmärk uut süsteemi välja töötades oli luua selge ning arusaadav karjäärimudel, nii et politseikoolis alustav kadett näeks, millised võimalused tal ametiredelil liikuda on. Oluline on rõhutada, et ennekõike sõltub ametiredelil edenemine inimesest endast – lisaks mõõdetavate tulemuste ka tema väärtushinnangutest, oskustest, teadmistest, tööpanusest, suhtumisest oma töökaaslastesse ning organisatsioonisse tervikuna (E. Nelis, Politseileht 2(25) 2007).

Kuna politseis pole veel uus motivatsiooni- ja karjäärisüsteem täiel määral rakendunud, siis selleks otstarbeks on Politseiamet väljaandnud 02.10.2007a. käskkirja nr.207, mis sätestab 2008. aastal politseiametnike ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele üleviimise tingimusi ja korda politsei motivatsiooni- ja karjäärisüsteemile ülemineku etapil.

Mis muutub? Politseiametniku üleviimine ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele Politseiameti käskkirja nr.207, 02.10.2007 a. alusel ei too kaasa politseiametniku seniste tööülesannete muutmist. Kuid selle karjäärimudeli üks eesmärke on selgelt eristada auastme tasu ja ametikoha tasu, mis kokku moodustavad politseiniku palga (T. Tarve, Politseileht 3(20) 2006).

3. UURING

Antud töös on autor püstitanud hüpoteetilise väite, et Eesti vanglasüsteemis ei ole ametialase karjääri võimalused piisavalt tagatud.

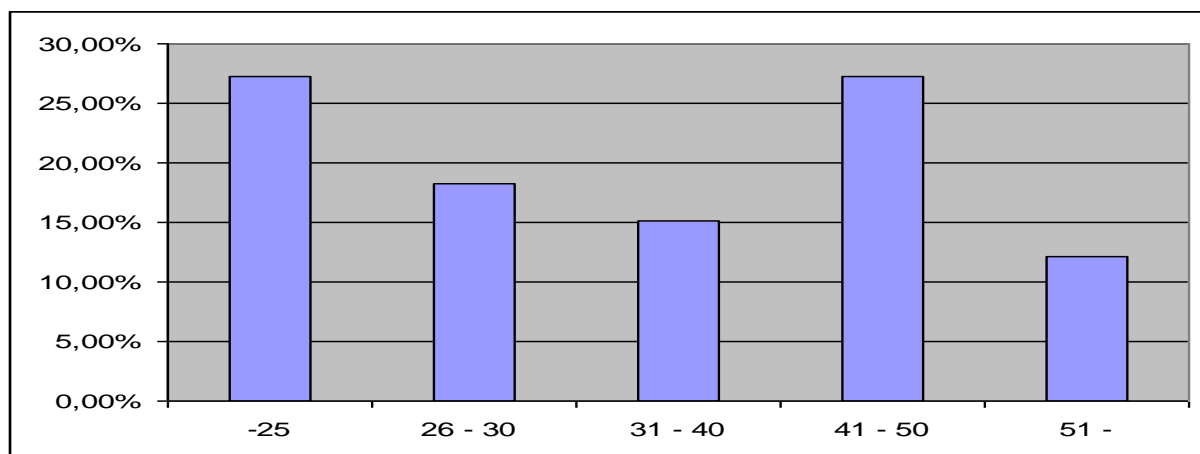
3.1 Uurimuse teostamise meetod

Selleks, et seda välja selgitada, on autor koostatud küsimustiku, mis sai saadetud elektrooniliselt, e-maili teel võimalikult suuremale hulgale vanglateenistuses olevatele I ja II klassi vanglainspektoritele Eesti kolme suuremasse käigus olevasse vanglasse. Küsitletavad esindasid vanglate erinevaid osakondi ja olid samuti ka erinevatel ametikohtadel, alustades spetsialistist ja lõpetades osakonna juhatajaga. Kõik uurimustulemused on mõõdetavad arvuliselt ning neid on võimalik analüüsida statistiliselt. Kokku nõustus uurimuses osalema **33** I ja II klassi vanglainspektorit, kuigi küsimustik oli saadetud kõikidele Murru, Tallinna ja Tartu vanglate I ja II klassi vanglainspektoritele.

3.2 Uuringute tulemused ja järeldused.

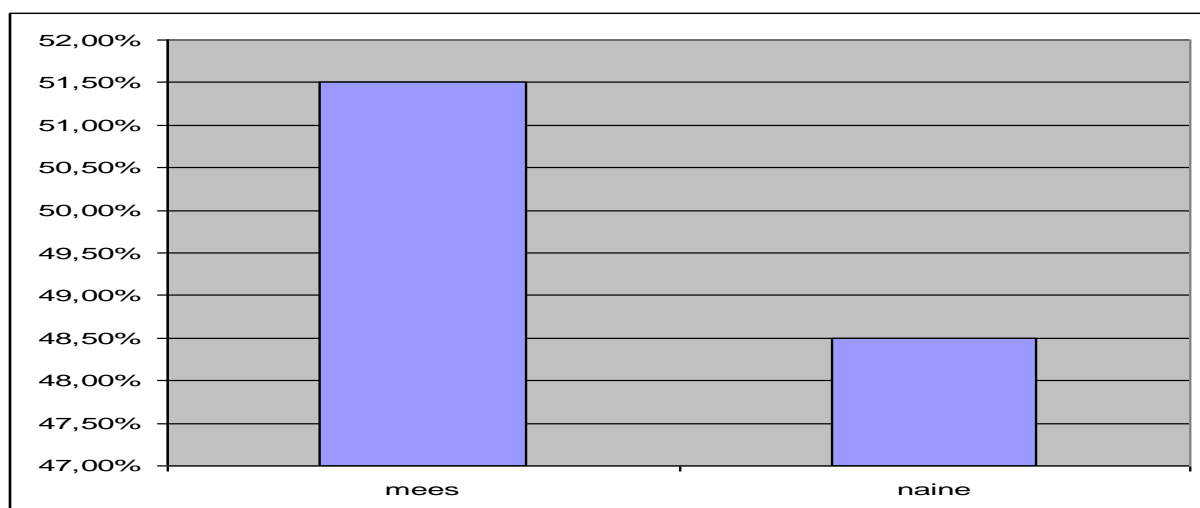
3.2.1 Uuringute tulemuste üldine analüüs

33-st uurimusest osalenust kuni 25aastast isikut oli 9 inimest, 26 – 30 aastasi oli 6 inimest, 31 – 40 aastasi oli 5 inimest, 41 – 50 aastasi oli 9 inimest ja 4 inimest vastanutest olid üle 51 aasta vanad.



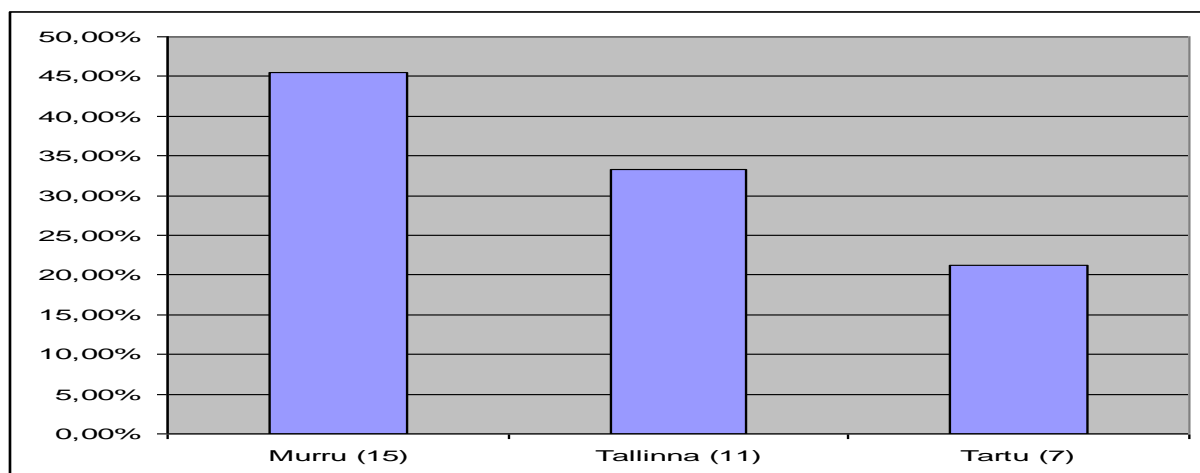
Joonis 1. Uuringus osalenute jagunemine vanuse järgi

Kõikidest 33-stvastanust oli meesametnikke 17 ehk 51,5% ja naisametnikke 16 ehk 48,5%



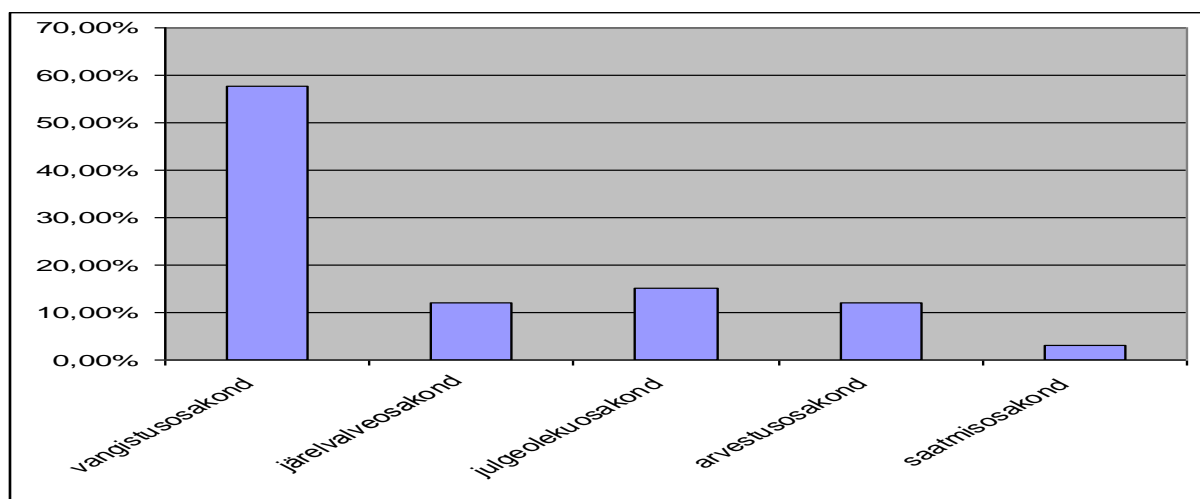
Joonis 2. Uuringus osalenute sooline jaotus

Küsitlusannekid said saadetud küsitluse ajal Eesti kolme suuremasse vanglasse: Murru, Tallinna ja Tartu



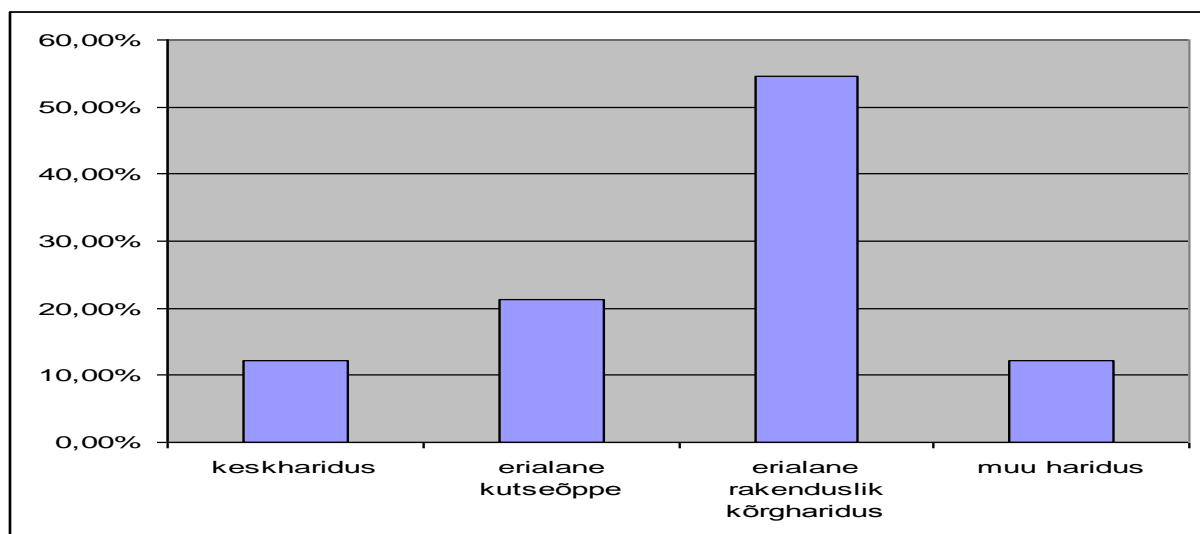
Joonis 3. Küsitletute jaotus Murru, Tallinna ja Tartu vanglate vahel

Järgnev diagramm näitab ära küsitute jaotuse vanglates olevate osakondade vahel. Need olid: vangistusosakonnast 19 inimest, järelvalveosakonnas (Murru ja Tallinna vanglad) 4 inimest, julgeolekuosakonnast 5 inimest, arvestusosakonnast 4 inimest ja saatmisosakonnast (Tartu vangla) 1 inimene.



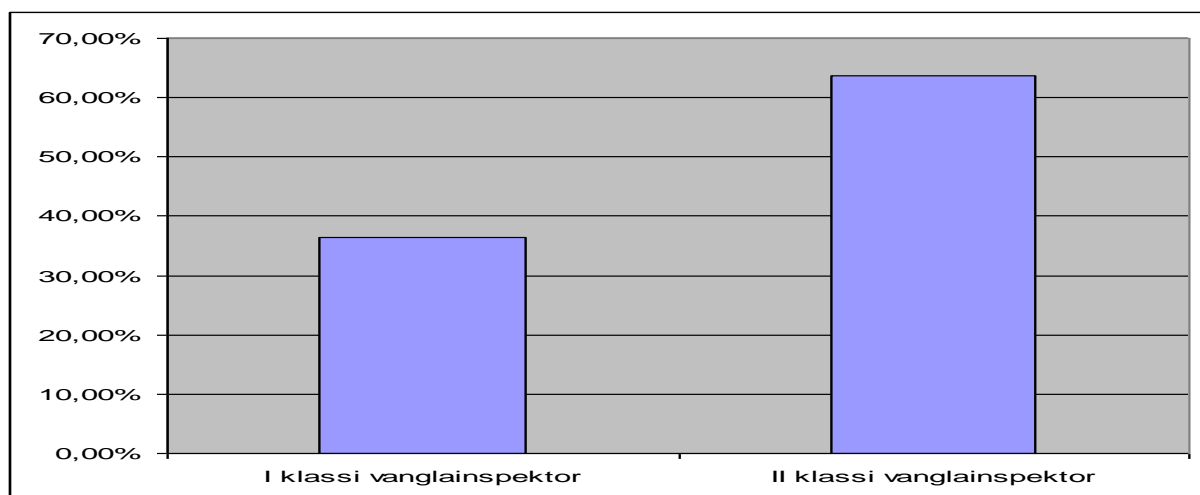
Joonis 4. Küsitluse jaotus osakonniti vanglates

Uuringus osalenud jagunesid hariduse järgi: keskharidusega 4 inimest vastanutest, erialase kutseõppeharidusega 7 inimest vastanutest, erialase rakendusliku kõrgharidusega 18 inimest vastanutest ja muu haridusega 4 vastanut.



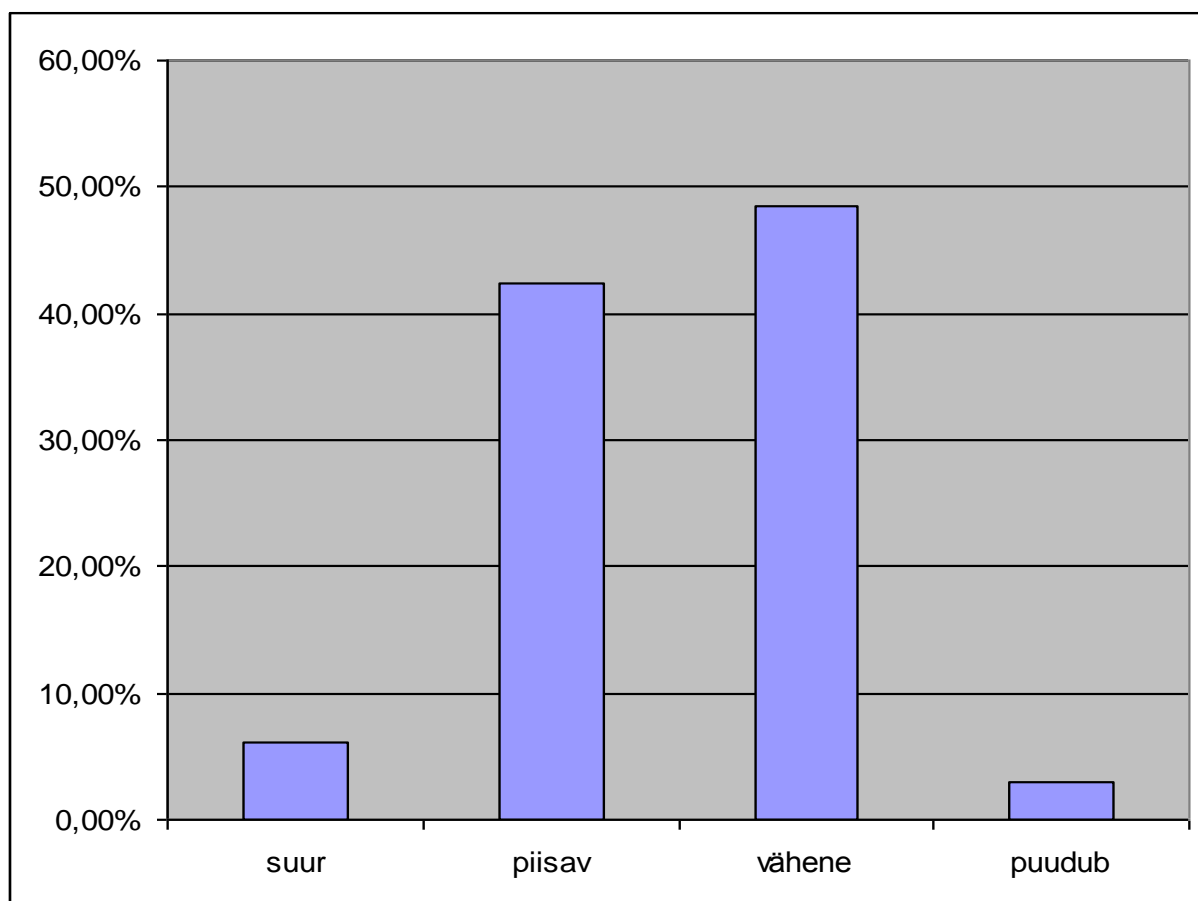
Joonis 5. Küsitluses osalenute jaotus hariduse järgi

Kuna uurimuse läbiviimine oli suunatud I ja II klassi vanglainspektorite seas, siis vastanute jagunemine oli järgmine: I klassi vanglainspektoreid osales 12 ehk 36,4% ja II klassi vanglainspektoreid osales 21 ehk 63,6%



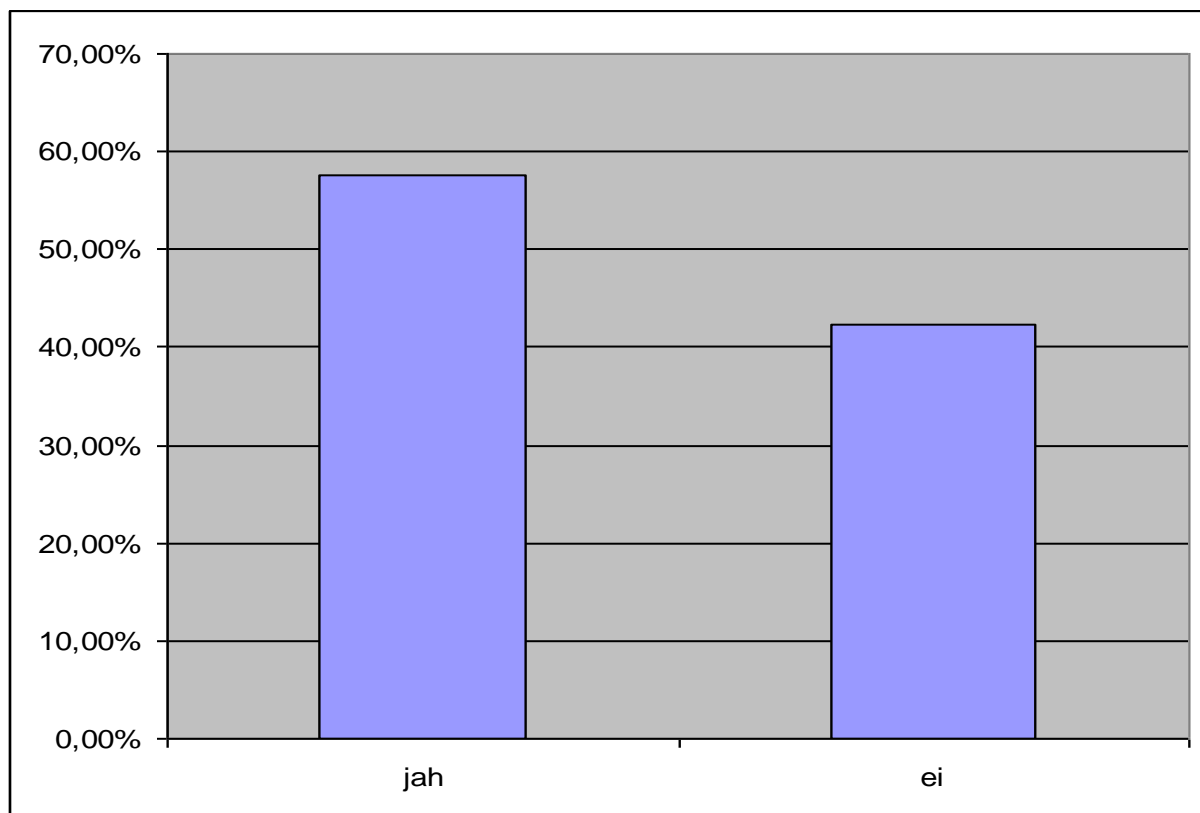
Joonis 6. Küsitluses osalenute jagunemine ametiastmete järgi

Järgnev diagramm toob esile kui palju uuringus osalenutest I ja II klassi vanglainspektoritest leidis kui suur on üldse võimalik teha Eesti vanglasüsteemis ametialast karjääri. Kõigist 33 osalenutest 16 isikut ehk 48,5% arvas, et ametialase karjääri võimalikkus Eesti vanglasüsteemis on vähene; 14 isikut ehk 42,4% pidasid seda piisavaks; 2 isikut ehk 6,1% arvasid, et karjääri võimalikkus on Eesti vanglasüsteemis suur ja 1 vastanu ehk 3% avaldas arvamust, et karjääri võimalikkus puudub täielikult.



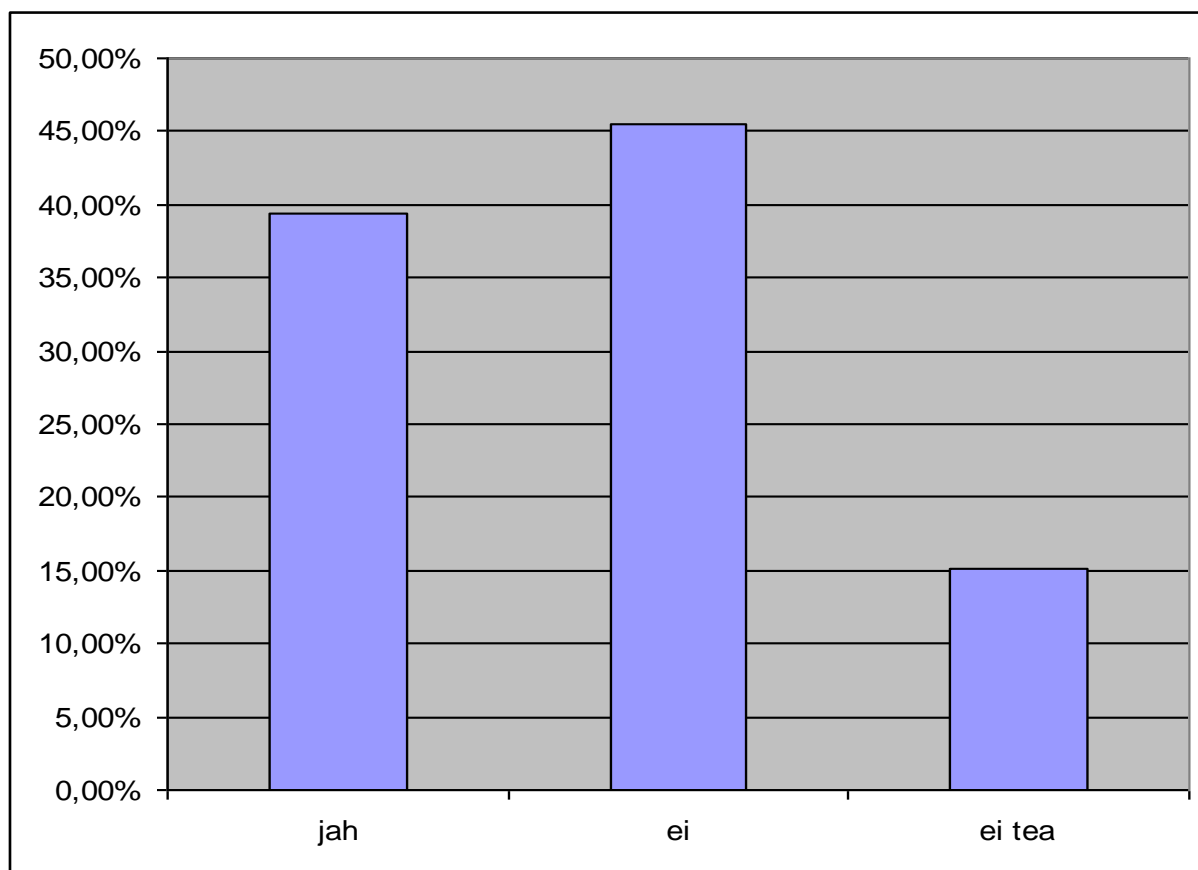
Joonis 7. Uuringus osalenute arvamus ametialase karjääri võimalikkuse kohta Eesti vanglasüsteemis

Sama uuringu raames vastasid küsitletud, kui palju nemad leiavad võimalust tõusta ametiredelil. 19 isikut ehk 57% arvasid, et nendel on võimalik tõusta oma ametiredelil ja 14 isikut ehk 42,4% avaldasid arvamust, et nemad on n.ö saavutanud lae.



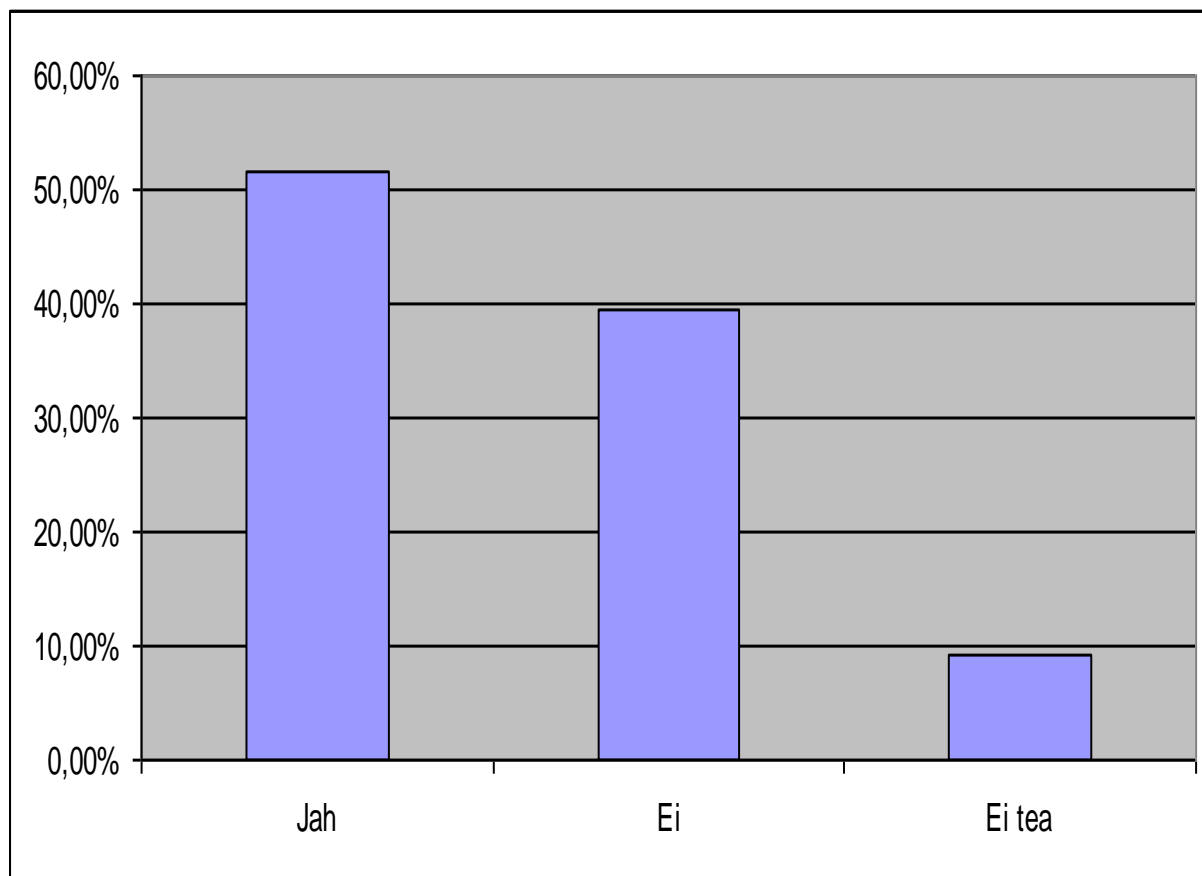
Joonis 8. Uuringus osalenute arvamus enda võimalusest tõusta ameti redelil

Uuringu raames sai osalenute käest küsitud, kas nad peavad õigeks koos „Vangistusseadusega” 20. novembri 2000a justiitsministri määrust nr 46, mis jõustus 01.12.2000 a. ja millega kaotati vanglasüsteemis ära n.õ vaneminspektori (neli väikest täрни) ametikoht. Vastused jagunesid järgmiselt: 15 isikut ehk 45,5% ei pidanud seda õigeks, 13 isikut ehk 39,4% arvasid antud muudatust õigustatuks ja 5 isikut ehk 15,1% ei osanud antud küsimusele vastata



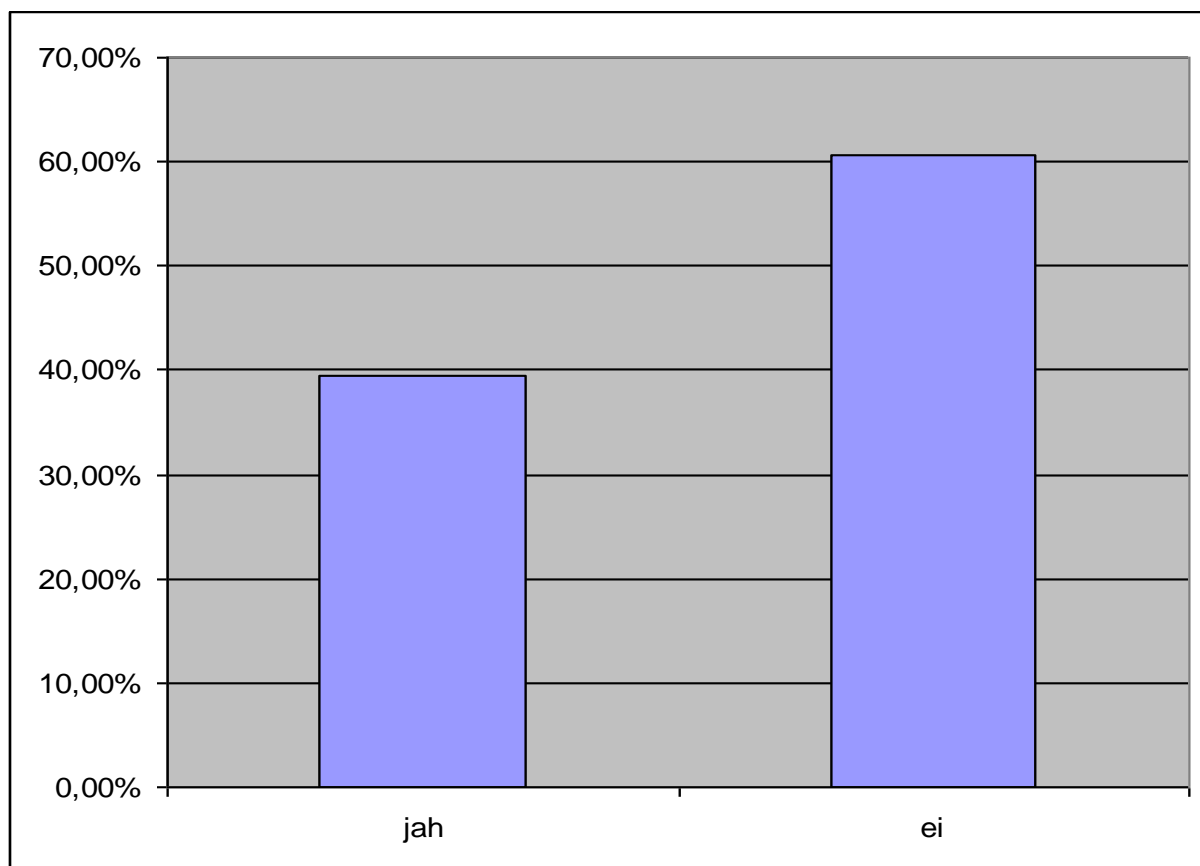
Joonis 9. Uuringus osalenute arvamus seoses „Vangistusseaduse” kehtima hakkamisega vaneminspektori ametikoha (neli väikest täрни) ära kaotamise õigsuse kohta

Uuringu raames sai osalenute käest küsitud, kas nad peavad õigeks taastada Eesti vanglasüsteemis vaneminspektori (neli väikest täрни) ametikoht. Vastused jagunesid järgmiselt: 17 isikut ehk 51,2% pidasid seda õigeks, 13 isikut ehk 39,4% ei pidanud seda vajalikuks ja 5 isikut ehk 15,1% ei osanud antud küsimusele vastata



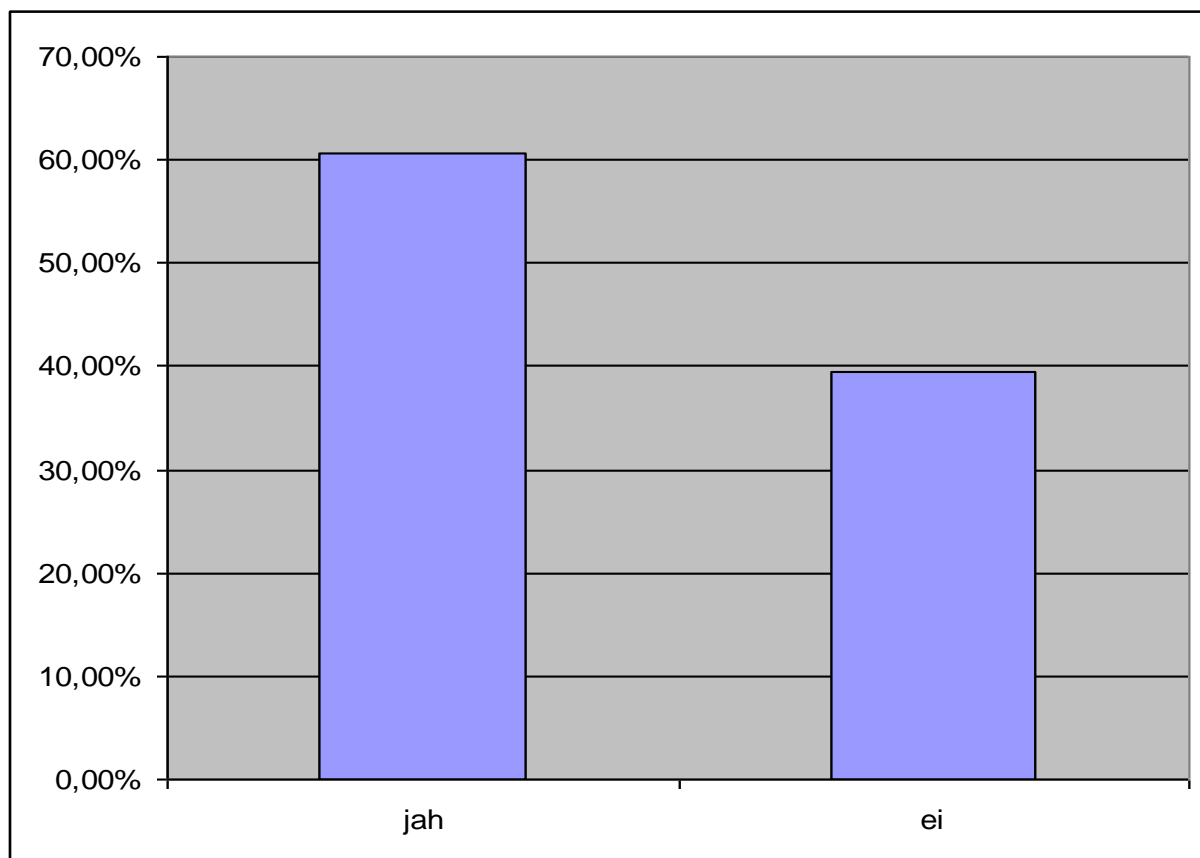
Joonis 10. Uuringus osalenute arvamus vaneminspektori ametikoha (neli väikest täрни) taastamiseks

Antud küsimus näitas ära, kui palju vastanutes olid tutvunud uue politsei motivatsiooni- ja karjäärisüsteemiga. 13 vastanutest ehk 39,4% olid eelnevalt juba sellega tutvunud ja 20 vastanutes ehk 60,6% ei ole seda näinud.



Joonis 11. Palju küsitlustest eelnevalt olid tutvunud uue politsei motivatsiooni- ja karjäärisüsteemiga

Uurimuse viimase küsimusega vastanud näitavad, et kui paljud toetavad politseiga analoogse motivatsiooni- ja karjäärisüsteemi sisse viimist Eesti vanglasüsteemis. 20 vastanutest ehk 60,6% leidis, et analoogse süsteemi sisseviimine Eest vanglasüsteemis oleks õigustatud ja 13 vastanutest ehk 39,4% ei pidanud seda vajalikuks.



Joonis 12. Küsitulunute arvamus politseiga analoogse motivatsiooni- ja karjäärisüsteemi sisseviimise kohta

Nagu tulemused näitavad, et uuringutes osalesid I ja II klassi vanglainspektorid ja nad esindasid küsitluse momendil Eesti kolme suuremat vanglat: Murru, Tallinna ja Tartu. Nende seas oli nii mees- kui nais ametnikud, kelle vanuste vaheline kriteerium oli ...-25-st kuini 51-...- ni ja nad esindasid vanglates erinevaid osakondasid. Samuti oli erinev küsitletute vanglateenistusstaaz ja haridus. Karjääri piisavust ja vähesust Eesti vanglasüsteemis tõdes peaaegu võrdne arv vastanuid. Oma tõusu ametiredelid nägi üle poolte uuringus osalenutest. „Vangistusseadusega” 20. novembri 2000a justiitsministri määrust nr 46, mis jõustus 01.12.2000a. ja millega kaotati vanglasüsteemis ära n.ö vaneminspektori (neli väikest täрни) ametikoht ei onud nõus suurem osa küsitutest ja veelgi suurem osa uuringust osalenutest pidas õigeiks sellise ametikoha taastamist. Kuigi suurem osa uurimuses osavõtjatest ei olnud

eelnevalt tutvunud uue politsei motivatsiooni- ja karjäärisüsteemiga (uuringu küsimustikule oli lisatud Politseiameti käskkiri nr 207, 02.10.2007a. Politseiametnike ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele 2008. aastal üleviimise tingimused ja kord politsei motivatsiooni- ja karjäärisüsteemile ülemineku etapil), oli just sama suur hulk vastanutest nõus sellega, et Eesti vanglasüsteemis tuleks rakendada analoogne motivatsiooni- ja karjäärisüsteem.

3.2.2 Uuringute tulemuste detailsem analüüs

Detailsem küsitlusanneetide analüüs toob välja ka järgmisi andmeid:

- piisavaks peavad karjääri võimalust Eesti vanglasüsteemis 14 vastanutest :
 1. kelle vanused jäid vahemiku:
 - a. – 25 aastased 28,57%
 - b. 26 – 30 aastased 14,29%
 - c. 31 – 40 aastased 28,57%
 - d. 41 -50 aastased 21,43%
 - e. 51 – aastased 7,14%
 2. kelle teenistusstaaz vanglas on:
 - a. – 3 aastat 14,29%
 - b. 4 -5 aastat 28,57%
 - c. 6 – 10 aastat 28,57%
 - d. 11- 15 aastat 28,57%
 3. kelle haridus on:
 - a. keskharidus 7,14%
 - b. erialane kutseõpe 14,29%
 - c. erialane rakenduslik kõrgharidus 64,28%
 - d. muu haridus 14,29%

Need vastanutest, kes peavad karjääri võimalust Eesti vanglasüsteemis piisavaks, on enamasti alla 25 aasta vanad, on olnud vanglateenistuses enamasti 4 -5 aastat ja omavad erialast rakenduslikku kõrgharidust.

- väheseks peavad karjääri võimalust Eesti vanglasüsteemis 16 vastanutest :
 1. kelle vanused jäid vahemiku:
 - a. – 25 aastased 18,75%

- b. 26 – 30 aastased 25%
 - c. 31 – 40 aastased 6,25%
 - d. 41 -50 aastased 31,25%
 - e. 51 – aastased 18,75%
2. kelle teenistusstaaz vanglas on:
- a. – 3 aastat 25%
 - b. 4 -5 aastat 25%
 - c. 6 – 10 aastat 25%
 - d. 11- 15 aastat 18,75%
 - e. 21 – 25 aastat 6,25%
3. kelle haridus on:
- a. keskharidus 12,5%
 - b. erialane kutseõpe 25%
 - c. erialane rakenduslik kõrgharidus 56,25%
 - d. muu haridus 6,25%

Need vastanutest, kes peavad karjääri võimalust Eesti vanglasüsteemis väheseks, on enamasti 41 – 50 ja 26 – 30 aastased vanglaametnikud, kes on olnud kuni 10 aastat vanglateenistuses ning omavad erialast rakenduslikku kõrgharidust.

- 19 vastanutest näevad võimalust, olles vanglateenistuses, tõusta oma ametiredelil:

- 1. kelle vanused jäid vahemiku:
 - a. – 25 aastased 42,1%
 - b. 26 – 30 aastased 21,05%
 - c. 31 – 40 aastased 15,8%
 - d. 41 -50 aastased 15,8%
 - e. 51 – aastased 5,25%
- 2. kelle teenistusstaaz vanglas on:
 - a. – 3 aastat 42,1%
 - b. 4 -5 aastat 21,05%
 - c. 6 – 10 aastat 15,8%
 - d. 11- 15 aastat 21,05%
- 3. kelle haridus on:
 - a. keskharidus 15,8%
 - b. erialane kutseõpe 15,8%

- c. erialane rakenduslik kõrgharidus 68,4%
- 4. kelle nägemus ametialase karjääri võimalusest Eesti vanglasüsteemis on:
 - a. vähene 26,32%
 - b. piisav 63,15%
 - c. suur 10,53%

Antud analüüsist on näha, et oma tõusu Eesti vanglasüsteemi redelil näevad põhiliselt kuni 25 aastased vanglaametnikud, need kes on olnud vanglateenistuses kuni 3 aastat, omavad erialast rakenduslikku kõrgharidust ja peavad ametialase karjääri võimalikust Eesti vanglasüsteemis piisavaks.

- 14 vastanut ei näe võimalust, olles vanglateenistuses, tõusta oma ametiredelil:
 - 1. kelle vanused jäid vahemiku:
 - a. – 25 aastased 7,15%
 - b. 26 – 30 aastased 14,28%
 - c. 31 – 40 aastased 14,28%
 - d. 41 -50 aastased 42,86%
 - e. 51 – aastased 21,43%
 - 2. kelle teenistusstaaz vanglas on:
 - a. 4 -5 aastat 28,57%
 - b. 6 – 10 aastat 42,86%
 - c. 11- 15 aastat 21,43%
 - d. 21 – 25 aastat 7,14%
 - 3. kelle haridus on:
 - a. muu haridus 21,42%
 - b. erialane kutseõpe 14,28%
 - c. erialane rakenduslik kõrgharidus 64,30%
 - 4. kelle nägemus ametialase karjääri võimalusest Eesti vanglasüsteemis on:
 - a. vähene 71,43%
 - b. piisav 21,42%
 - c. puudub 7,15%

Antud analüüsist on näha, et oma tõusu Eesti vanglasüsteemi redelil ei näe põhiliselt 41 – 50 aastased vanglaametnikud, kes on olnud vanglateenistuses 6 – 10 aastat, omavad erialast rakenduslikku kõrgharidust ning leiavad, et Eesti vanglasüsteemis ametialase karjääri võimalus on vähene.

- 17 vanglaametnikku leidis, et oleks õigustatud luua ehk tagasi vanglasüsteemi vaneminspektori/vanemspetsialisti ametikoht, kui üks vanglaametnike motiveerimise võimalusest
 1. kelle vanused jäid vahemiku:
 - a. – 25 aastased 17,64%
 - b. 26 – 30 aastased 23,52%
 - c. 31 – 40 aastased 11,76%
 - d. 41 -50 aastased 29,44%
 - e. 51 – aastased 17,64%
 2. kelle teenistusstaaž vanglas on:
 - a. – 3 aastat 11,76%
 - b. 4 -5 aastat 23,52%
 - c. 6 – 10 aastat 23,52%
 - d. 11- 15 aastat 35,32%
 - e. 21 – 25 aastat 5,88%
 3. kelle haridus on:
 - a. keskharidus 11,76%
 - b. erialane kutseõpe 11,76%
 - c. erialane rakenduslik kõrgharidus 58,84%
 - d. muu haridus 17,64%
 4. kelle nägemus ametialase karjääri võimalusest Eesti vanglasüsteemis on:
 - a. vähene 58,83%
 - b. piisav 41,17%
 5. kelle nägemus oma tõusust ametiredelil on:
 - a. on 47,05%
 - b. ei ole 52,95%

Eelnev analüüs näitab, et vaneminspektori/vanemspetsialisti ametikoha taasloomist Eesti vanglasüsteemis pooldab enamalt 40 – 50 ja 26 – 30 aastased vanglaametnikud, kes on olnud vanglateenistuses 11 – 15 aastat ning omavad see juures erialast rakenduslikku kõrgharidust. Samas nende nägemus ametialase karjääri võimalikusest Eesti vanglasüsteemis on vähene ja nad samuti ei näe võimalust tõusta ka oma ametiredelil.

- 20 küsitletut vanglaametnikku leidis, et on õigustatud luua Eesti vanglasüsteemis politseile analoogne motivatsiooni- ja karjäärisüsteem.

1. kelle vanused jäid vahemiku:

- a. – 25 aastased 15%
- b. 26 – 30 aastased 20%
- c. 31 – 40 aastased 5%
- d. 41 -50 aastased 45%
- e. 51 – aastased 15%

2. kelle teenistusstaaz vanglas on:

- a. – 3 aastat 15%
- b. 4 -5 aastat 25%
- c. 6 – 10 aastat 35%
- d. 11- 15 aastat 20%
- e. 21 – 25 aastat 5%

3. kelle haridus on:

- a. keskharidus 10%
- b. erialane kutseõpe 15%
- c. erialane rakenduslik kõrgharidus 60%
- d. muu haridus 15%

4. kelle nägemus ametialase karjääri võimalusest Eesti vanglasüsteemis on:

- a. vähene 55%
- b. piisav 40%
- c. puudub 5%

5. kelle nägemus oma tõusust ametiredelil on:

- a. on 45%
- b. ei ole 55 %

Politseile analoogse motivatsiooni- ja karjääri süsteemi sisseviimist Eesti vanglasüsteemis peamiselt 41 – 50 ja 26 – 30 aastased vanglaametnikud, kes on vanglateenistuses olnud 6 – 10 aastat ja omavad erialast rakenduslikku kõrgharidust. Nad ei näe üldist võimalust ametialaseks karjääriks Eesti vanglasüsteemis ja samuti ei näe perspektiivi tõusta oma ametiredelil.

Justiitskolledži korrektsiooni eriala on ajavahemikul 1996 aastast kuni 2007 aastani, vastavalt Sisekaitseakadeemia e-raamatukogu lõputööde loetelu andmete järgi, lõpetanud nii päevases kui kaugõppe vormis 337 inimest (<http://www.sisekaitse.ee/raamatukogu/index.php?id=769>). Kuid vanglateenistuses tänaseks päevaks on vastavalt Justiitsministeeriumi personaalarvestussüsteemi „*Persona*” järgi jäänud 129 inimest, neli lõpetanut on Sisekaitseakadeemia Justiitskolledžis õppejõududena ehk nad otseselt seotud vanglaametnike ettevalmistamisega ning neli lõpetanut on Justiitsministeeriumi vanglate osakonna erinevates talitustes ehk nemad on samuti otseselt seotud vanglate tööga. Kolm lõpetanut on praeguseks ajaks riigikaitse tegevteenistuses. Seega 337 lõpetanut on vanglasüsteemiga praeguseks hetkeks seotud 140. Suurem osa praeguseks ajaks Eesti vanglasüsteemis töötavatest Sisekaitseakadeemia Justiitskolledži lõpetanutest on antud õppeasutuse viimase kahe aasta vilistalased, sest nendele langeb kohustus olla vanglateenistuses kolm aastat, et katta riigi poolt nende õppekulutused. Seega tekib küsimus, kuhu on jäänud ülejäänud 197 kõrgelt kvalifitseeritud spetsialisti?

Oma lõputöö käigus läbiviidud uurimuses ja selle analüüsimises on autor leidnud, et hüpoteetiline väide „Eesti vanglasüsteemis ei ole ametialase karjääri võimalused piisavalt tagatud” on leidnud tõestust

KOKKUVÕTE

Kokkuvõtlikult võiks öelda, kuna selle lõputöö autor on ise paljud aastad olnud ja praegugi jätkab teenistust Eesti vanglasüsteemis, on tal teenistusaastatega välja kujunenud ja seoses politseis rakendatava motivatsiooni- ja karjäärisüsteemiga oma nägemused, kuidas ka vanglasüsteemis võiks motiveerida kvalifitseeritud spetsialistide edasi teenimist Eesti vanglasüsteemis.

Alustaks sellest, et vastavalt „Vanglaametnike ametiastmete atesteerimisnõudele” (Justiitsministri 10. aprilli 2003 määrus nr 29) peab isik, olenemata ametiastmest millele ta kandideerib (olgu siis see kas I või II klassi valvur, I või II klassi vanglainspektor või vangla peainspektor), olema läbinud vanglaametniku ettevalmistusteenistuse, välja arvatud juhul, kui ta vastab «Vangistusseaduse» § 113 lõikes 3 nimetatud tingimustele ehk kui tal teadus- või magistrikraad või sellele vastav kvalifikatsioon või kes on vähemalt kaks aastat töötanud kohtuniku, prokuröri, kõrgema politsei-, piirivalve-, pääste- või vanglaametnikuna või Justiitsministeeriumi koosseisus kõrgemate ametnike põhigruppi kuuluval ametikohal. Kuid paraku ei ole üheski seaduseaktis lahti seletatud milline ettevalmistusteenistuse tase peab olema läbitud erinevatel ametiastmetel. Praeguseks hetkeks võib aru saada, et kui I klassi valvuril on läbitud aastane (kutseõpe) ettevalmistusteenistus, siis tal on vabalt võimalik kandideerida ka II klassi vanglainspektori ametiastmele ja aasta möödumisel võib juba samuti kandideerida I klassi vanglainspektori ametiastmele ja veel kahe aasta möödumisel kandideerida vangla peainspektori ametiastmele. Autori arvates ei ole see õige.

Samas leiab autor, et edasilikumise ajaline nõue on liiga lühike. Selleks, et kandideerida II klassi vanglainspektori ametiastmelt I klassi vanglainspektori ametiastmele, peab eelnevalt ainult aasta olema teenistuses II klassi vanglainspektori ametiastmel. Seda on aga vähe kogemuste saamiseks, et jätkata juba kõrgemal ametiastmel, sest I klassi ametiaste eeldab juba juhtimist. Sama nõue puudutab ka üleminekut I klassi vanglainspektori ametiastmelt vangla peainspektori ametiastmele, kus ajaline nõue on kaks aastat.

Seega lõputöö autoril oma nägemus sellest, kuidas tuleks Eesti vanglasüsteemis sisse viia ametialase karjäärisüsteemi, mis paljuski oleks analoogne politseis rakendatava motivatsiooni- ja karjäärisüsteemiga.

Esimeseks ettepanekuks oleks ametiastmete kaotamine ja viia sisse ametinimetused ja ametikohad, mis oleks üksteisest sõltumatud. Teiseks oleks haridusnõuete konkretiseerimine ehk milline ametikoht millist haridust nõuab. Näiteks valvuri ja vanemvalvuri ametikohal

piisab aastasest ettevalmistusteenistusest ehk kutseõppest. I ja II klassi vanglainspektorite ametiastmel olevad ametikohtade nõue oleks juba erialase või sellele ligilähedase rakendusliku kõrghariduse omamine. Ja vangla peainspektori ametiastmel olev ametikoht peaks lisaks eelnevale nõudma veel magistrikraadi omamist. Kolmandaks ettepanekuks oleks vaneminspektori/vanemspetsialisti ametikoha sisseviimine, kui üks vangla vanemametnike motiveerimise võimalustest. Neljandaks oleks pikendada ajalisi nõudeid ametialasel tõusul.

Siinkohal toob autor välja oma nägemuste tabeli.

Ametinimetused	Haridusnõue	Staaž eelmisel ametinimetusel
Valvur	üheaastane ettevalmistusteenistus ehk kutseõpe	puudub
Vanemvalvur	sama, mis eelmisel	1 aasta
Inspektor/ spetsialist	kolmeaastane ettevalmistusteenistus ehk erialane rakenduslik kõrgharidus või sellele ligilähedane rakenduslik kõrgharidus	puudub
Vaneminspektor/ vanemspetsialist	sama, mis eelmisel	2 aastat
Peaspetsialist	sama, mis eelmisel	2 aastat
Osakonnajuhataja	sama, mis eelmisel	3 aastat
Direktori asetäitja	kolme aastane ettevalmistusteenistus ehk erialane rakenduslik kõrgharidus või sellele ligilähedane rakenduslik kõrgharidus ja lisaks magistri kraad	3 aastat
Direktor	sama, mis eelmisel	5 aastat

РЕЗЮМЕ

Приведённая работа составлена студентом колледжа юстиции, академии внутренней обороны Эстонии Роман Шмыровым. Тема работы «Возможность карьерного роста в Эстонской тюремной системе».

Работа написана на эстонском языке и резюме переведено на русский язык. Общий объем работы 49 страниц и состоит из трёх глав:

В I-ой главе приведены законные основания, которыми установлены:

- штатные должности в различных отделах различных тюрьмах Эстонии
- должностные уровни тюремных сотрудников и их сравнение с должностными уровнями полиции
- аттестационные требования к тюремным инспекторам 1 и 2 класса
- постановление о прохождении службы тюремных сотрудников

Во второй главе описывается переход полиции на новую систему мотивации и карьеры.

Третья глава посвящена исследованию и поделена на две части:

- первая часть посвящена методу исследования
- вторая часть посвящена результатам и выводам исследований

В заключении автором приведено своё видение о возможности служебной карьеры в Эстонской тюремной системе в будущем.

При написании работы автор опирался на свой опыт тюремной работы.

В работе использовано 12 источников, на которые имеются соответствующие ссылки.

Автор выдвинул в своей работе гипотезу: «Возможности служебной карьеры в Эстонской тюремной обеспечены не достаточно».

Для проведения исследования автор использовал вопросник, который был разослан электронной почтой всем тюремным инспекторам 1 и 2 класса Мурруской, Таллиннской и Тартуской тюрем. В исследовании согласилось участвовать 33 сотрудника тюрем.

Результаты исследований подтвердили выдвинутую автором гипотезу.

Результаты данного исследования могли бы быть в будущем основой разработки системы мотивации и карьеры для тюремной системы, которая помогла бы удержать на службе в тюремной системе опытных и высоко квалифицированных тюремных сотрудников.

Ключевые слова: тюремная служба, сотрудник тюрьмы, инспектор тюрьмы, полиция, служебная карьера, должностные уровни.

KASUTATUD KIRJANDUS JA MATERJAL

1. Artiklid

- T. Kaarepere „Selge karjääri nimel” Politseileht 3(20) 2006a.
- E. Nelis „Iga politseinik on oma karjääri sepp” Politseileht 2(25) 2007a.
- T. Tarve „Eesti politsei uus karjäärimudel – miks ja kellele?” Politseileht 3(20) 2006a.

2. Õigusaktid

- Murru vangla teenistujate koosseis (Justiitsministri 19. märtsi 2007a. määrus nr 18) RTL, 23.03.2007, 25, 447
- Politseiameti käskkiri nr 207, 02.10.2007a. Politseiametnike ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele 2008. aastal üleviimise tingimused ja kord politsei motivatsiooni- ja karjäärisüsteemile ülemineku etapil.
- Politseiteenistuse seadus. Vastu võetud 14.05.1998.a (RT I 1998, 50, 753), jõustunud 15.06.1998. Muudetud järgmiste seadustega (vastuvõtmise aeg, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg): 19.01.2000 (RT I 2000, 10, 57) 16.02.2000; 14.03.2000 (RT I 2000, 28, 167) 16.04.2000; 20.12.2000 (RT I 2000, 7, 17) 01.03.2001; 11.10.2001 (RT I 2001, 85, 511) 08.11.2001, osaliselt 01.01.2002; 05.06.2002 (RT I 2002, 53, 336) 01.07.2002; 19.06.2002 (RT I 2002, 61, 375) 01.08.2002; 29.01.2003 (RT I 2003, 20, 116) 10.03.2003; 18.12.2003 (RT I 2003, 90, 601) 01.01.2008; 19.05.2004 (RT I 2004, 46, 329) 01.07. 2004; 28.06.2004 (RT I 2004, 54,390) 01.07.2004; 20.04.2006 (RT I 2006, 21, 162) 01.06.2006; 10.05.2006 (RT I 2006, 26, 193) 01.01.2007; Muudetud samuti Riigikohtu 25.11.1998 otsusega (RT I 1998, 104, 1742), mis jõustus 25.11.1998; 11.10.2006 (RT I 2006, 48, 357) 18.11.2006; 14.02.2007 (RT I 2007, 24, 126); 07.06.2007 (RT I 2007, 44, 314) 01.01.2008
- Tallinna vangla teenistujate koosseis (Justiitsministri 24. jaanuari 2007a. määrus nr 5) RTL 2007, 10, 162. Jõustunud 02.02.2007. Muudetud (kuupäev, number, avaldatud Riigi teatajas ja jõustunud): 16.05.2005 nr 28 (RTL 2007, 44, 744) 01.06.2007 ja 19.09.2007 nr 36 (RTL 2007, 74, 1274) 01.10.2007
- Tartu vangla teenistujate koosseis (Justiitsministri 18. aprilli 2006a. määrus nr 11) RTL 05.05.2006, 38, 660

- Vangistusseadus. Vastu võetud 14.06.2000a. seadusega (RT I 2000, 58, 376), jõustunud 01.12.2000. Muudetud (vastuvõtmise aeg, avaldamine Riigi Teatajas, jõustumise aeg): õiend, (RT I 2002, 56, 350) 01.09.2002; tervik RT paberkanjal (RT I 2002, 84, 492); 16.10.2002 (RT I 2002, 90, 521) 01.01.2003; 29.01.2003 (RT I 2003, 20, 116) 10.03.2003; 12.02.2003 (RT I 2003, 26, 157) 01.04.2003, osaliselt 01.01.2005; 07.08.2003 (RT I 2003, 58, 387) 01.09.2003; 19.11.2003 (RT I 2003, 78, 524) 01.01.2004; 15.06.2005 (RT I 2005, 39, 308) 01.01.2006; 28.09.2005 (RT I 2005, 54, 430) 01.01.2006; 26.01.2006 (RT I 2006, 7, 42) 04.02.2006; 15.02.2006 (RT I 2006, 12, 79) 01.04.2006, osaliselt 01.07.2006; 17.05.2006 (RT I 2006, 26, 191) 01.08.2006; 27.09.2006 (RT I 2006, 46, 333) 01.01.2007; 22.11.2006 (RT I 2006 56, 416) 01.01.2007; 13.12.2006 (2006, 63, 466) 01.01.2007; 13.12.2006 (RT I 2006, 63, 466) 01.02.2007; 13.12.2006 (RT I 2006, 63, 466) 01.09.2007; 13.12.2007 (RT I 2006, 63, 466) 01.01.2008
- Vanglaametnike ametiastmete atesteerimisnõuded (Justiitsministri 10. aprilli 2003 määrus nr 29) RTL 2003, 51, 749. Muudetud (kuupäev, number, avaldatud Riigi Teatajas ja jõustunud): 27.09.2007 nr 38(RTL 2007, 76, 1312) 13.10.2007
- Vanglaametniku ametiastmele vastavad ametikohad (Justiitsministri 20. novembri 2000a. määrus nr 46) RTL 2000, 121, 1892. Jõustunud 01.12.2000. Muudetud (kuupäev, number, avaldatud Riigi Teatajas ja jõustunud): 19.03.2003 nr 16 (RTL 2003, 41, 592) 01.04.2003 ja 14.02.2007 nr 12 (RTL 2007, 18, 279) 26.02.2007
- Vanglaametniku teenistuskäigu määrus (Vabariigi valitsuse 21. novembri 2000a. määrus nr 374) RT I 2000, 87, 568. Muudetud (kuupäev, number, avaldamine Riigi Teatajas ja jõustumine): 18.03.2003 nr 87 (RT I 2003, 30, 186) 01.01.2004
- Viru vangla teenistujate koosseis (Justiitsministri 13. juuni 2006a. määrus nr 19) RTL, 22.06.2006, 49, 892

3. Internetist saadud informatsioon

- Justiitskolledži lõputööd <http://www.sisekaitse.ee/raamatukogu/index.php?id=769>

LISAD

Lisa 1. Uuringu küsimustik

1) Teie vanus:

- - 25
- 26 – 30
- 31 – 40
- 41 – 50
- 51 -

2) Teie sugu:

- mees
- naine

3) Millises vanglas Teie töötate:

- Murru vangla
- Tallinna vangla
- Tartu vangla

4) Millises osakonnas Teie töötate:

- Vangistus
- Järelevalve
- Julgeolek
- Arvestus

5) Teie vanglateenistusstaaz:

- - 3a
- 4 – 5a
- 6 – 10a
- 11 – 15a
- 16 – 20a

- 21 – 25a
- 26a -

6) Teie haridus

- keskharidus
- erialane kutseõpe
- erialane rakenduslik kõrg
- muu

7) Mis klassi vanglainspektor Teie olete:

- I klassi vanglainspektor
- II klassi vanglainspektor

8) Kui suur on Teie arvates ametialase karjääri võimalikus Eesti vanglasüsteemis

- on küllalt suur
- on piisav
- on, kuid väga vähene
- puudub täielikult

9) Kas Teie tunnete võimalust tõusta oma ametiredelil?

- jah
- ei

10) Kas Teie arvates oli õigustatud „Vangistusseaduse” kehtima hakkamisega vaneminspektori ametikoha (neli väikest tärni) ära kaotamine?

- jah
- ei
- ei oska öelda

11) Kas Teie arvates oleks õigem taas sisse viia vaneminspektori/vanemspetsialisti (nelja väikse tärniga) ametikoht, kui üks vanglaametniku üks edutamise võimalustes?

- jah
- ei

- ei oska öelda

12) Kas Teie olete tutvunud põhimõtteliselt uue politsei motivatsiooni- ja karjäärisüsteemiga (politsei läheb sellele üle 2009 aastast, seni aga kasutab üleminekuperioodi käskkirja), mis võimaldab ametniku edutamist pärast vastava aja möödumist ning vastavate arvestuste ja normatiivide täitmist?

- jah
- ei

13) Kas Teie arvates oleks vaja ka Eesti vanglasüsteemis viia sisse politseile analoogne motivatsiooni- ja karjäärisüsteem?

- jah
- ei

Lisa 2 Politseiameti käskkiri Nr207, 02.10.2007a.

Politseiametnike ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele 2008. aastal üleviimise tingimused ja kord politsei motivatsiooni- ja karjääri-süsteemile ülemineku etapil

Käesolev käskkiri kehtestatakse siseministri 15. juuli 2006. a määruse nr 63 „Politseiameti põhimäärus” § 6 punkti 1 alusel.

1. Üldsätted

1. Politsei karjääri- ja motivatsioonisüsteemile ülemineku etapil (2008.a) võib politseiametniku üle viia ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele käesoleva käskkirjaga kehtestatud tingimuste ja korra kohaselt, kui ta vastab käskkirjas sätestatud nõuetele ning edutamiskomisjon on teda hinnanud ja teinud ettepaneku üleviimiseks järgmisele kõrgemale ametiastmele.
2. Politseiametniku üleviimine ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele käesoleva käskkirjaga alusel ei too kaasa tema seniste tööülesannete muutmist.
3. Politseiametnikku, kes ei ole juht, võib üle viia ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele, kuid mitte kõrgemale kui 6. ametiastmele.
4. Politseiametnikku, kes on juht, võib üle viia ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele, kuid mitte kõrgemale kui 8. ametiastmele, kusjuures 8. ametiastmele võib üle viia vaid politseiametniku, kes juhib osakonda, välja arvatud territoriaalset politseiosakonda.
5. Juhtidena käesoleva käskkirja punkti 4 mõistes käsitletakse politseiasutuse osakondade, politseijaoskondade, büroode, talituste (välja arvatud Lõuna Politseiprefektuuri politseiosakondade ja –jaoskondade koosseisu kuuluvad talitused) ja juhtimiskeskuste politseiametnikest juhte, samuti Põhja Politseiprefektuuri arestimaja juhti.
6. Distsiplinaarkaristuse kehtivuse, ametikohalt kõrvaldamise ja vahi all viibimise ajal kõrgemale ametiastmele üle ei viida.
7. Käesolevat käskkirja ei kohaldata 1. ametiastmel olevatele politseiametnikele.

II. Nõuded politseiametnikule, keda võib viia ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele (edaspidi kandidaat)

8. Üleviimiseks kõrgemale ametiastmele on nõutav teenistusstaaz eelmisel ametiastmel alljärgnevalt:

Ametiaste	Ametinimetus	Teenistusstaaž eelmisel ametiastmel
3.	Vanemkonstaabel, politseivaneminspektor	2 aastat
4.	Juhtivkonstaabel, politseijuhtivinspektor	3 aastat
5.	Komissar	3 aastat
6.	Vanemkomissar	3 aastat
7.	Ülemkomissar	4 aastat
8.	Politseidirektor	5 aastat

9. Staaži ametiastmel arvutatakse kehtiva ametiastme järgi. Kui politseiametnik on olnud varem kõrgemal ametiastmel pärast 1. jaanuari 2000, siis kõrgema ametiastme staaž arvatakse senise ametiastme staaži hulka.
10. Kõrgemale ametiastmele üleviimiseks nõutava ametiastme staaži täitumist arvutatakse 2008. a 1. märtsi seisuga.
11. Ametiastme staaži hulka ei arvata järgmisi teenistussuhte peatumise aegu:
- 1) lapsehoolduspuhkuse aeg;
 - 2) palgata puhkuse aeg ja teenistussuhte peatumise aeg avaliku teenistuse seaduse § 108 punkti 1 alusel, mis ületab järjestikku ühte kuud hindamisperiodil (minimaalne nõutav teenistusstaaži pikkus senisel ametiastmel vastavalt käesoleva käskkirja punktidele 8 ja 10), välja arvatud õppimise ja välismissioonidel viibimise aeg politseiasutuse suunamisel;
 - 3) ametikohalt kõrvaldamise ja vahi all viibimise aeg.
12. Ametikohalt kõrvaldamise või vahi all viibimise aeg arvatakse ametiastme staaži hulka, kui vastavalt ametikohalt kõrvaldamisele või vahi alt vabastamisele järgnes õigeaegne otsus.
13. Kandidaadil peab olema:
- 1) politseiharidus (kutseõpe keskhariduse baasil või kõrgharidus politsei erialal);
 - 2) muu kõrgharidus, millele lisandub läbitud politseibaaskoolitus;
 - 3) muu kõrgharidus ja ta peab olema töötanud politseiametniku ametikohal vähemalt kaks aastat;
 - 4) keskharidus ja ta peab olema töötanud politseiametniku ametikohal vähemalt kolm aastat.
14. Üleviimiseks 6. ja kõrgemale ametiastmele on nõutav kõrgharidus. Kõrgharidus on nõutav ka siis, kui politseiametnik on juhi ametikohal.
15. Kandidaat peab olema läbi teinud taotletavale ametiastmele ettenähtud pädevustesti ja vastanud selles sisalduvatele küsimustele. Pädevustestid ja pädevustestide läbiviimise kord kehtestatakse politseipeadirektori käskkirjaga.
16. Kandidaat peab olema sooritanud politseipeadirektori 2. mai 2007 käskkirjas nr 105 „Politseiametnike eri- ja füüsilise ettevalmistuse nõuded ning kord” politseiametnikele ettenähtud füüsilised katsed (v.a ujumine), lasketesti, politsei turvataktika ja enesekaitse miinimumnõuded (edaspidi katsed).

17. Katsed sooritatakse või katsest vabastatakse politseipeadirektori 2. mai 2007 käskkirjaga nr 103 „Politseiametnike eri- ja füüsilise ettevalmistuse nõuded ning kord” kehtestatud korras.

18. Andmed katsete sooritamise kohta ning märke pädevustesti tegemise kohta sisestatakse andmebaasi PERSONA hiljemalt 03.01.2008. Arvesse lähevad katsed, mis on sooritatud kuni 31.12.2007.

III. Kandidaatide nimekirja koostamine

19. Edutamiskomisjonile saadetakse nimekiri asutuse kõigist politseiametnikest (edaspidi kandidaatide nimekiri), kes on sooritanud käesoleva käskkirja punktis 16 ettenähtud katsed või on sooritanud osa katseid ning ülejäänud katsete sooritamisest vabastatud vanuse tõttu või arsti otsuse põhjal, vastanud pädevustesti küsimustele ning vastavad muudele ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele üleviimise tingimustele.

20. Kandidaatide nimekirja (lisa 1) koostab personalitalitus ja personalitalituse juht saadab selle läbivaatamiseks edutamiskomisjonile asutuse juhi poolt määratud tähtjaks.

21. Kandidaatide nimekirjas märgitakse iga kandidaadi kohta vähemalt järgmised andmed:

- 1) isikunimi;
- 2) struktuuriüksus;
- 3) ametinimetus;
- 4) ametiastme staaž täisaastates;
- 5) haridustase kõrgeima taseme järgi, sealhulgas politseiline haridus (politseiline kõrgharidus (tähis P-2), politseiline kutseharidus (tähis P-1), muu kõrgharidus (tähis K));
- 6) käesoleva käskkirja punktis 11 nimetatud teenistussuhte peatumise juhud (ajavahemik, kestus ja peatumise põhjus);
- 7) andmed katsete sooritamise ja pädevustesti tegemise kohta;
- 8) vajadusel muud kandidaadi teenistuskäiku kajastavad andmed.

22. Andmed katsete täitmise kohta märgitakse iga katse kohta lühendatult järgmiselt:

- 1) „S” – sooritatud;
- 2) „A”- vabastatud arsti otsuse alusel;
- 3) „V” – vabastatud füüsilistest katsetest vanuse tõttu;
- 4) „M” – mittesooritanud.

23. Pädevustesti tegemise kohta tehakse vastavalt märke „PT”.

24. Kandidaatide nimekirjale lisatakse kandidaatide kohta vahetu ülemuse poolt koostatud ettekanded ja kandidaatide vastuväited ettekande kohta.

IV. Kandidaadi hindamine vahetu ülemuse poolt

25. Iga kandidaadi kohta koostab tema vahetu ülemus kirjaliku ettekande, milles annab hinnangu kandidaadi töötulemustele, tema suhtumisele töösse ja enesetäiendamisse, käitumise vastavusele politsei põhiväärtustele ning teeb ettepaneku kandidaadi sobivuse või mittesobivuse kohta üleviimiseks ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele.

26. Ettekande koostamise tähtaja kehtestab asutuse juht.
27. Kandidaadi kohta koostatud ettekannet tutvustab ettekande koostaja esimesel võimalusel kandidaadile allkirja vastu ettekandel. Kandidaat võib esitada edutamiskomisjonile vastuväite ettekande kohta ühe nädala jooksul, arvates ettekande teatavaks tegemisest. Vastuväide esitatakse personalitalituse kaudu.

V. Edutamiskomisjon

28. Edutamiskomisjon moodustatakse asutuse juhi käskkirjaga, millega kehtestatakse komisjoni töökord.
29. Politseiameti edutamiskomisjoni koosseisu kuulub Keskkriminaalpolitsei, Julgestuspolitsei ja politseiprefektuuri esindaja, kes võtab hääleõigusega osa komisjoni tööst, kui komisjon vaatab läbi selle asutuse kandidaatide nimekirja, keda võib üle viia 7. ja 8. ametiastmele.
30. Keskkriminaalpolitsei, Julgestuspolitsei ja politseiprefektuuri juht:
- 1) nimetab hiljemalt 25.01.2008 oma esindaja Politseiameti edutamiskomisjoni ja teavitab sellest kirjalikult Politseiametit;
 - 2) esitab hiljemalt 01.02.2008 Politseiameti edutamiskomisjonile alluvate politseiametnike nimekirja, keda võib üle viia 7. ja 8. ametiastmele;
 - 3) esitab 15.02.2008 Politseiameti teenistusosakonnale andmed asutuse edutamiskomisjoni töö kohta (Lisa 2).
31. Politseiameti edutamiskomisjon vaatab läbi:
- 1) Politseiameti kandidaatide nimekirja, keda võib üle viia ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele;
 - 2) Keskkriminaalpolitsei, Julgestuspolitsei ja politseiprefektuuri kandidaatide nimekirjad, keda võib üle viia 7. ja 8. ametiastmele.
32. Keskkriminaalpolitsei, Julgestuspolitsei ja politseiprefektuuri edutamiskomisjon vaatab läbi ettepanekud asutuse politseiametnike edutamiseks kuni 6. ametiastmele.
33. Edutamiskomisjon kontrollib kandidaadi vastavust käesoleva käskkirjaga sätestatud nõuetele ning hindab vahetu ülemuse poolt kandidaadi kohta esitatud ettekannet.
34. Edutamiskomisjonil on oma äranägemisel õigus kontrollida vahetu ülemuse poolt kandidaadile antud hinnangute paikapidavust enda poolt määratud viisil. Vahetu ülemuse poolt antud hinnang kandidaadi mitesobivuse kohta üleviimiseks kõrgemale ametiastmele, kuulub edutamiskomisjoni poolt kohustuslikule kontrollimisele tema enda poolt määratud viisil.
35. Edutamiskomisjoni koosolekud protokollitakse. Komisjoni tehnilise teenindamise tagab personalitalitus.
36. Edutamiskomisjon teeb ettepaneku politseiametnike järgmisele kõrgemale ametiastmele üleviimiseks või üleviimisest keeldumiseks. Komisjoni ettepanek üleviimisest keeldumise kohta peab olema motiveeritud.

37. Edutamiskomisjoni poolt üleviimise tingimustele vastavaks tunnistatud politseiametnikud viiakse 2008. aasta 1. märtsil ühe astme võrra kõrgemale ametiastmele vastava politseiasutuse juhi käskkirjaga, välja arvatud 7. ja 8. ametiastmele, kuhu viiakse üle politseipeadirektori käskkirjaga.
38. Edutamiskomisjoni otsusest teavitatakse kirjalikult politseiametnikku ning tema struktuuriüksuse juhti. Üleviimisest keeldumise põhjendus lisatakse politseiametniku isiklikku toimikusse.

VI. Lõppsätted

39. Politseiameti teenistusosakonna personalitalitus koostab koondandmed edutatavate politseiametnike kohta, s.h politseiasutuste lõikes ja esitab selle politseipeadirektorile koos käskkirjade eelnõudega politseiasutuste teenistujate koosseisude vastavaks muutmiseks.
40. Edutamiskomisjonide otsusest lähtudes annab politseipeadirektor käskkirja politseiasutuse teenistujate koosseisude vastavaks muutmiseks 1. märtsi 2008. a seisuga.
41. Politseiametniku, kelle kohta on tehtud kõrgemale ametiastmele üleviimise otsus, kuid kelle teenistussuhe on otsuse tegemise ajal või 1. märtsiks 2008 peatunud, viiakse üle peale teenistussuhte peatumise lõppemist.

Erki Nelis
Politseipeadirektori asetäitja
politseipeadirektori ülesannetes

Osvald Tammeorg 612 3132; osavald.tammeorg@pol.ee